❑ **Дэпутаты новага Вярхоўнага Савета прадэманстравалі жорсткую дысцыпліну практычна ва ўсіх фракцыях. Раней такога не было...** 1-я стар.

❑ **КДБ: людзі і справы сёння.** 2-я стар.

❑ **Такога снегападу мы не памятаем, але ў сталіцы не зарэгістравана ніводнага ЧП па прычыне стыхіі.** 1-я стар.

❑ **Тэлетыдзень.** 4-я стар.

ЗВЯЗДА

12 студзеня 1996 г. пятніца, № 10 (22813)

● выдаецца са жніўня 1917 г. ● БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА ● цана 700 рублёў

РОЗГАЛАС

ПАДВЕДЗЕНЫ ПАПЯРЭДНІЯ ВЫНІКІ ПРЫЗЫЎНОЙ КАМПАНІІ

Засталіся лічаныя дні да завяршэння прызыўной кампаніі, але ўжо сёння можна падвесці папярэднія вынікі. Паводле даных арганізацыйна-мабілізацыйнага кіраўніцтва Галоўнага штаба Узброеных Сіл, [illegible]

На сённяшні дзень паўсталі перад прызыўнымі камісіямі 15500 хлопцаў. Адпраўлены служыць 12844 прызыўнікі, з іх ва Узброеныя Сілы — 9412. [illegible]

[illegible]

Генадзь ХУДЗІНСКІ, Прэс-служба Міністэрства абароны.

«ЧЫРВОНЫ ПЕВЕНЬ» ГУЛЯЕ ПА БЕЛАРУСІ

Як паведаміў карэспандэнту «Звязды» старшы інспектар Галоўнага ўпраўлення ваенізаванай пажарнай аховы Беларусі Мікалай Няхайчык, у мінулым годзе ў краіне адбылося 17.117 пажараў, матэрыяльны ўрон ад якіх склаў 67 мільярдаў 284 мільёны рублёў.

[illegible]

Сяргей ГРЫБ.

НА РЫНКУ НАЯЎНАЙ ВАЛЮТЫ НАЗІРАЕЦЦА ПАВЫШЭННЕ КУРСАЎ СКВ

[illegible]

Дзмітрый КУЛАГІН, БелаПАН.

У БЕЛАРУСІ ЗАВЕРШАНА ПЕРАРЭГІСТРАЦЫЯ ЎДЗЕЛЬНІКАЎ АВАРЫІ НА ЧАРНОБЫЛЬСКАЙ АЭС

[illegible]

БелаПАН.

ПЕРШЫМ У СТУДЗЕНІ ПАДАРАЖЭЎ ХЛЕБ

На 200 рублёў у сярэднім больш прыходзіцца плаціць за звычайную булку хлеба ў Віцебскай вобласці з пачаткам другой дэкады студзеня.

Такім чынам тут дабіліся выраўноўвання цэн на гэты важны прадукт харчавання з іншымі рэгіёнамі рэспублікі. Рыхтуецца таксама рашэнне аблвыканкома аб устанаўленні надбавак да закупачных цэн на свініну і малако з мэтай павышэння зацікаўленасці сельскага таваравытворцы. Таму што за апошнія чатыры гады ў вобласці на 37 працэнтаў зменшылася паступленне прадукцыі палёў і фермаў, і такая тэндэнцыя захоўваецца. Прадугледжваецца, што павышэнне закупачных цэн не адаб'ецца на кошце гэтай прадукцыі ў магазінах. Аднак, відаць, ненадоўга, бо вобласць і тут «адстае» ад сваіх суседзяў. Праўда, і заработная плата на Віцебшчыне па-ранейшаму ніжэйшая за сярэднерэспубліканскую.

Вольга СІДАРОВІЧ, БЕЛТА.

БЕЛАРУСЬ АДДАЕ ПАШАНУ ФРАНСУА МІТЭРАНУ

Кіраўнік беларускай дзяржавы Аляксандр Лукашэнка накіраваў спачуванне прэзідэнту Французскай Рэспублікі Жаку Шыраку ў сувязі са смерцю былога прэзідэнта Французскай Рэспублікі Франсуа Мітэрана.

[illegible]

* * *

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка 11 студзеня наведаў Пасольства Французскай Рэспублікі ў Мінску, [illegible]

БЕЛТА.

«ВОЛГАМ» СНЕГАПАД НЕ СТРАШНЫ

Намеснік начальніка УУС Мінгарвыканкома Аляксандр Новікаў накіраваў тэлеграму ўсім падначаленым службам.

[illegible]

Ігар ХАДАСЕВІЧ, БЕЛТА.

СЯМЁН ШАРЭЦКІ ХАЦЕЎ БЫ, КАБ ЯГО ДЗЕЦІ ЖЫЛІ ПРЫ ДЭМАКРАТЫЧНЫМ САЦЫЯЛІЗМЕ

Першая прэс-канферэнцыя новага Старшыні Вярхоўнага Савета

«Важна падняцца вышэй за свае лабісцкія інтарэсы, да гэтага абавязвае пасада Старшыні Вярхоўнага Савета», — зазначыў напрыканцы прэс-канферэнцыі новаабраны лідэр беларускага парламента Сямён Шарэцкі. Змест уступнага слова і адказаў на пытанні С. Шарэцкага сведчыў менавіта аб тым, што ён цяпер імкнецца падняцца над сваімі інтарэсамі як прадстаўніка сельскай гаспадаркі, як члена фракцыі Аграрнай партыі. Дарэчы, 11 студзеня ён быў вызвалены ад абавязкаў лідэра гэтай фракцыі.

Ва ўступным слове Сямён Шарэцкі выказаў удзячнасць калегам за давер і зазначыў, што асабіста ён прыкладзе максімум намаганняў для эфектыўнай **працы Вярхоўнага Савета.** «Я разумею адказнасць і важкасць работы, якая ляжыць на Вярхоўным Савеце, тым больш, што было ўсякае. На працягу паўгоддзя Вярхоўны Савет фактычна не працаваў», — зазначыў С. Шарэцкі. Адносна прынцыпаў дзейнасці парламента яго лідэр заўважыў, што палітычныя метады работы Вярхоўнага Савета, на яго думку, сябе вычарпалі. Ён як і ўсе аграрыі ішлі ў парламент не для таго, каб палітыканстваваць, а каб ствараць, рабіць канкрэтныя справы па пад'ёму эканомікі, культуры, навукі... Роля ў гэтым парламента, на думку С. Шарэцкага, у тым, каб ён пракладваў прававы калідор у гэтай працы. А дзеля гэтага патрэбна, каб сам Вярхоўны Савет працаваў дружна, і каб ён супрацоўнічаў з органамі выканаўчай улады і адклікаўся у тым ліку на яе заканадаўчыя ініцыятывы.

Гаворачы аб метадах канкрэтнай працы Вярхоўнага Савета, Сямён Шарэцкі выказаў прапанову, каб законапраекты ўносіліся на сесію Вярхоўнага Савета у максімальнай ступені гатоўнасці, каб папярэдне яны старанна рыхтаваліся ў камісіях і фракцыях. Сярод іншых задач, якія стаяць перад Вярхоўным Саветам, Сямён Шарэцкі назваў прыняцце новага бюджэту на наступны год, які павінен быць гарманічна звязаны з падатковай палітыкай. Ён заўважыў, што трэба будзе старанна паглядзець, без якіх расходаў можна будзе абысціся. Іншае важнае пытанне для Вярхоўнага Савета, на думку Шарэцкага, — праца мясцовых Саветаў. Ён заявіў, што ў бліжэйшы час мае намер сустрэцца са старшынямі аблсаветаў і выслухаць іх прапановы па ўдасканаленню працы мясцовага самакіравання. Сямён Шарэцкі завяршыў сваё ўступнае слова думкай аб неабходнасці развіцця культуры ў нашым грамадстве, разумеючы, што яна вызначае твар нацыі. «Без культуры рынак можа быць толькі дзікім», — адзначыў ён.

На пытанне аб яго бачанні **знешнепалітычных праблем** Беларусі лідэр новага парламента яшчэ раз падкрэсліў, што трэба спыніць абяцанкі людзям, што будзе аднюўлены СССР. «Трэба думаць, што ў нас ёсць свая дзяржава, якую трэба ўмацоўваць і кіравацца ў палітыцы яе інтарэсамі, — заявіў С. Шарэцкі. — Мы звязаны эканомікай, культурай, нават сямейнымі сувязямі з нашым усходнім суседам — Расійскай Федэрацыяй. Гэта трэба ўлічваць, у бліжэйшай будучыні ўсходні напрамак будзе для нас прыярытэтным. Але гэта не значыць, што будзе пастаўлена пытанне аб аб'яднанні. Развіваць адносіны з Расіяй мы павінны не губляючы свайго суверэнітэту».

На пытанне аб магчымасці расшырэння блока НАТО Сямён Шарэцкі заўважыў, што гэта нам нявыгадна, што раней НАТО існаваў як праціўнік Арганізацыі варшаўскага дагавора, а цяпер жа яго няма, і таму незразумела, навошта мець гэты ж ваенны блок з тымі ж функцыямі. І калі ўжо расшыраць НАТО, то чаму толькі да Брэста, а не да Уладзівастока... На думку Шарэцкага, у адносінах з краінамі НАТО ўсё яшчэ дзейнічаюць псіхалагічныя моманты, якія засталіся пасля часоў супрацьстаяння.

Было яшчэ раз узнята пытанне аб **прыватнай уласнасці на зямлю.** На гэта Сямён Шарэцкі заявіў, што трэба расшырыць рамкі прыватнай уласнасці, але так, каб гэта не пашкодзіла буйной сельскагаспадарчай вытворчасці. На думку С. Шарэцкага, прыватная ўласнасць на зямлю павінна быць прадастаўлена замежным і айчынным інвестарам, а ў сельскай гаспадарцы шырэй трэба выкарыстоўваць арэнду зямлі з правам атрымання яе ў спадчыну.

Сямёна Шарэцкага спыталі, ці сумяшчальныя яго палітычныя і эканамічныя погляды з прэзідэнцкімі? Ён адказаў: «Час пакажа. Я не настроены на нейкія канфлікты, сёння ў нас адбылася размова з прэзідэнтам, і мы прыйшлі да ўзаемаразумення. Калі мы пачнем даказваць, у каго больш правоў, у каго менш, мы адыдзем ад справы. Я разумею, якое маё месца ў дзяржаве, і якое месца прэзідэнта, як кіраўніка дзяржавы і выканаўчай улады». Сярод іншага, Сямён Шарэцкі заўважыў, што ён падзяляе погляды прэзідэнта на неабходнасць захавання бясплатнай медыцыны і адукацыі, сацыяльнай абароны насельніцтва краіны.

Сямён Шарэцкі адмовіўся каменціраваць змест сваіх перагавораў з Аляксандрам Лукашэнкам і кансультацый з лідэрамі фракцый, аднак зазначыў, што прэзідэнт не прапаноўваў нейкіх сваіх кандыдатур на важнейшыя парламенцкія пасады. Тэма адносінаў заканадаўчай і выканаўчай уладаў некалькі разоў паднімалася падчас прэс-канферэнцыі, але С. Шарэцкі стараўся выказвацца асцярожна, каб не ўскладніць гэтыя самыя адносіны. Аднак ён падкрэсліваў, што кожная ўлада павінна быць самастойнай і мець усе неабходныя для гэтага атрыбуты, у тым ліку доступ да дзяржаўных сродкаў масавай інфармацыі. Журналісты шчыра лабіравалі перад лідэрам парламента свае правы, бачачы ў заканадаўчай уладзе іх абаронцу. С. Шарэцкі заявіў, што ён прыняў такі наказ журналістаў.

Сямёна Шарэцкага спыталі, на якой мове ён збіраецца весці пасяджэнні новага парламента, на што ён адказаў, відавочна, жартам: залежыць ад таго, якое пытанне будзе разглядацца: эканомікі ці культуры.

Калі новага Старшыню Вярхоўнага Савета спыталі, пры якім ладзе ён хацеў бы бачыць жыццё сваіх дзяцей, ён адказаў: пры дэмакратычным сацыялізме, назваўшы ў якасці такога прыкладу некалькі краін Заходняй Еўропы, (Швецыю і Германію), дзе людзі жывуць свабодна і ў дабрабыце.

Валер КАЛІНОЎСКІ.

ШАРЭЦКІ СЯМЁН ГЕОРГІЕВІЧ

СТАРШЫНЯ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Шарэцкі С.Г. нарадзіўся 23 верасня 1936 года ў вёсцы Лаўрышава Навагрудскага раёна Гродзенскай вобласці. Беларус.

Шарэцкі С.Г. — аграном па адукацыі, закончыў Беларускую сельскагаспадарчую акадэмію. Яшчэ калі быў студэнтам, у 1959 годзе ён выбіраецца спачатку намеснікам, а затым старшынёй калгаса Навагрудскага раёна. Пад яго кіраўніцтвам калектыўная гаспадарка «Звязда» становіцца адной з перадавых у Гродзенскай вобласці.

Закончыўшы ў 1970 годзе Мінскую вышэйшую партыйную школу, Шарэцкі С.Г. прадоўжыў работу ў ёй у якасці старшага выкладчыка. Пасля абароны кандыдацкай дысертацыі з 1976 па 1984 год узначальваў кафедру эканомікі і арганізацыі сельскагаспадарчай вытворчасці Мінскай вышэйшай партыйнай школы.

У 1984 годзе Шарэцкі С.Г. вяртаецца да практычнай работы ў сельскай гаспадарцы і выбіраецца старшынёй праўлення калгаса «Чырвоны сцяг» Валожынскага раёна Мінскай вобласці. Аднвчасова працягвае навуковую работу і абараняе доктарскую дысертацыю.

Працаваў саветнікам Старшыні Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь.

Шарэцкі С.Г. — доктар эканамічных навук, прафесар, член-карэспандэнт Аграрнай акадэміі Рэспублікі Беларусь, член-карэспандэнт Расійскай сельскагаспадарчай акадэміі, акадэмік Украінскай аграрнай акадэміі, акадэмік-сакратар Беларускага аддзялення Міжнароднай акадэміі інфармацыйных працэсаў і тэхналогій.

Шарэцкі С.Г. узнагароджаны ордэнам Леніна і медалём «За доблесную працу».

Шарэцкі С.Г. — адзін з арганізатараў Аграрнай партыі Беларусі, яе старшыня з 1992 года. 29 мая 1995 года выбраны дэпутатам Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь ад Навагрудскай сельскай выбарчай акругі № 138.

10 студзеня 1996 года на першай сесіі Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь 13-га склікання Шарэцкі С.Г. выбраны Старшынёй Вярхоўнага Савета Рэспублікі Беларусь.

Жанаты, мае двух сыноў. Пражывае ў Мінску.

СЯМЁН ШАРЭЦКІ ПРА СЯБЕ

Нашаму карэспандэнту давялося браць інтэрв'ю у Старшыні Вярхоўнага Савета Сямёна Георгіевіча Шарэцкага яшчэ да таго, як ён стаў спікерам. Адбылася шчырая гутарка, у якой Сямён Георгіевіч расказаў пра сябе, паведаміў некаторыя факты са свайго асабістага жыцця, якія, думаецца, будуць цікавымі для чытачоў «Звязды».

Як вядома, восем гадоў назад Сямён Шарэцкі пакінуў кафедру ў ВПШ, дзе працаваў загадчыкам, і пайшоў працаваць у адстаючы калгас Валожынскага раёна. Як паведаміў Сямён Георгіевіч, «мне не было і пяцідзесяці, калі я стаў доктарам навук. І мною кіравала жаданне ізноў працаваць на вытворчасці, паколькі я да таго дзесяць гадоў працаваў на вытворчасці, і апрабаваць свае навуковыя распрацоўкі». Вось як Сямён Шарэцкі расказаў пра сваю дзейнасць у калгасе.

— Калі я прыйшоў у калгас, там была ўраджайнасць 19-20 цэнтнераў, калі пакідаў яго — стала 32 цэнтнеры. У калгасе не было пад'езду да цэнтральнай сядзібы. Сёння там можна пад'ехаць да ўсіх населеных пунктаў. На тэрыторыі нашага калгаса «Чырвоны сцяг» не было ніводнага магазіна — пры мне былі пабудаваны і адкрыты 10 магазінаў, былі рэканструяваны фермы, зроблены да іх пад'езды і заасфальтаваны пляцоўкі. Васьмігодка была пераўтворана ў дзесяцігодку, адкрыта школа мастацтваў, якая і сёння працуе. Было пабудавана 200 кватэр, адкрыта дзесяць мемарыяльных помнікаў і знакаў. На тэрыторыі нашага калгаса знаходзіцца адзіная ў Беларусі вёска, жыхары якой былі сагнаны ў праваслаўную царкву і спалены. Я прыйшоў і бачу: там толькі вароны, а помніка няма. Яшчэ да адной вёскі, якая была спалена разам з жыхарамі, нават даехаць было немагчыма. Цяпер там адкрыты мемарыяльныя комплексы, помнікі ў гонар загінуўшых. У нашай вёсцы правяла дзіцячыя гады вядомая беларуская паэтэса Канстанцыяй Буйло, у яе памяць была адкрыта мемарыяльная дошка на будынку школы.

Над стварэннем аграрнай партыі Сямён Шарэцкі пачаў працаваць яшчэ ў гады застою. «Я прыйшоў да высновы аб неабходнасці шматпартыйнасці, пабываўшы дэлегатам XIX партканферэнцыі, — гаворыць ён. — І калі я ўбачыў яшчэ і само палітбюро, я падумаў, што гэта трэба рабіць як мага хутчэй. Пазбаўляць трэба людзей ад гэтых кволых і нямоглых старых, якія па-ранейшаму кіравалі краінай. На прэзідыуме Усесаюзнай сельскагаспадарчай акадэміі навук я выступіў з абгрунтаваннем неабходнасці ўвядзення шматпартыйнасці.

— Жывём разам я, жонка і мама. Бацька ў мяне загінуў на фронце, я рос сіратой. Я вельмі рана пайшоў у калгас, у той жа час і ў школу хадзіў. І, напэўна, таму, калі я быў на пятым курсе БСГА, мяне выбралі намеснікам старшыні роднага калгаса. Я магу ганарыцца тым, што людзі мяне разумелі, калгас развіваўся нармальна, я ў 29 гадоў ужо быў узнагароджаны ордэнам Леніна як старшыня калгаса. І цяпер мне прыемна туды прыязджаць. Там жа, праз 28 гадоў, мяне вылучылі кандыдатам у дэпутаты. І людзі мяне падтрымалі. Для перамогі ў першым туры мне не хапіла толькі 63 галасоў... У мяне ў вёсцы застаўся дом і 14 сотак зямлі. Я там выкапаў азярцо, запусціў карася. Я вырас на беразе Нёмана, і мяне заўсёды цягне да вады. Я не паляўнічы, але рыбку палавіць люблю. Мама жыве ўвесь час са мной.

Запісала Таццяна КАЛІНОЎСКАЯ.

ВЯСЁЛЫ АЛОВАК

Малюнак Леаніда РАЗЛАДАВА.

КУРСЫ АБМЕНУ НАЯЎНЫХ ВАЛЮТ у камерцыйных банках на 11 студзеня 1996 г.

Назва банка	Долар ЗША Купля	Долар ЗША Продаж	Нямецкая марка Купля	Нямецкая марка Продаж	Расійскі рубель Купля	Расійскі рубель Продаж	Тэлефоны
Белбізнесбанк (гал. аперац. упраў.)	11650	12100	7900	8200	2.30	2.50	067
Белбізнесбанк (гарадская дырэкцыя)	Інфармацыя на 9.50 не атрымана						
Белзнешэканомбанк	11650	12300	7900	8300	2.25	2.47	267-022
ФК «Вераніка»*** (за расійскія рублі)	11840 4780	12500 4920	8040	8400	2.42	2.60	531-504
Ф-л 0104 АКБ «Минский транзитный банк»	11700	12200	7800	8100	2.00	2.48	067
Народны банк	11700	11950	8000	8200	2.30	2.46	238-610
«Алімп»	11850	12400	8000	8200	2.41	2.49	508-556
Ф-л №1 АКБ «Алімп»	11700	11900	7900	8050	2.35	2.45	291-646, 067
ФФФ	11600	12000	7900	8200	2.30	2.48	
Нацыянальны банк РБ (курс для безнаяўных разлікаў)	11500		7961.23		2.47		
Цэнтрабанк Расіі	46678		3233.81		100 бел.р.39.50		

* — Магчыма аперацыя за наяўны і безнаяўны разлік

** — Аперацыя праводзіцца толькі за безнаяўны разлік

*** — Аперацыя з валютай больш за 1000$ праводзіцца на дагаворных умовах

АСОБУ СПІКЕРА ВЫЗНАЧЫЎ АДЗІН ГОЛАС

Як вядома, першы тур галасавання па выбарах спікера не даў адказу на самае галоўнае пытанне: хто ж узначаліць парламент? Прытым, 40 парламентарыяў выкраслілі прозвішчы ўсіх чатырох прэтэндэнтаў. Як удалося высветліць, хутчэй за ўсё, гэта справа рук дэпутатаў-»вертыкальшчыкаў», якія вылучалі Вячаслава Кебіча. Калі з мэтай удакладніць гэтую версію я звярнуўся да Віктара Цярэшчанкі, аднаго з каардынатараў фракцыі «Згода», у якой фактычна і згуртаваліся прадстаўнікі прэзідэнцкай «вертыкалі», той не змог ні пацвердзіць, ні абвергнуць падобнай гіпотэзы.

— Я не маю права расказваць вам інфармацыю такога кшталту, — сказаў В. Цярэшчанка. — Што ж датычыцца асабіста маёй пазіцыі, то я ніколі не прагаласую за камуністаў. Іх знаходжанне ва ўладзе будзе азначаць таптанне Беларусі на месцы як мінімум яшчэ на працягу двух гадоў. Яны ж адстойваюць грамадскую ўласнасць на сродкі вытворчасці.

— Чаму вы тады не падтрымалі Станіслава Багданкевіча, прадстаўніка фракцыі, якая прапануе альтэрнатыўную эканамічную праграму, і ў прыватнасці, прыватную ўласнасць на сродкі вытворчасці?

— Лібералы не заўсёды робяць тое, што кажуць, таму і ім складана верыць.

Магчыма, фракцыя «Згода» да апошняга моманту спадзявалася на правядзенне паўторных выбараў і на перамогу ў іх свайго прадстаўніка. Але далейшы ход падзей у сценах парламента не даў падстаў для такіх спадзяванняў.

Вярнуўшыся з перапынку, дэпутаты зацвердзілі спіс кандыдатур для паўторнага галасавання, у які былі ўключаны прозвішчы Шарэцкага і Калякіна. Пасля гэтага камуністы стрымалі дадзенае слова, і першы сакратар ЦК ПКБ зняў сваю кандыдатуру, даўшы зялёную вуліцу калегу ад аграрыяў. Тым не менш, гэта паставіла ў складанае становішча старшынствуючага А. Абрамовіча, які папярэдзіў аб магчымай неправамернасці такіх дзеянняў. Як потым у размове з карэспандэнтам «Звязды» растлумачыў старшыня Цэнтрвыбаркома, у існуючым Часовым рэгламенце няма дакладнага тлумачэння наконт такой сітуацыі, таму ўносіць у бюлетэні толькі прозвішча Шарэцкага было б спрэчна і небяспечна. У выніку дэпутацкі корпус дасягнуў кансенсусу, пакінуўшы форму бюлетэня ранейшай, але дэ-факта прызнаўшы самаадвод Сяргея Калякіна, які заклікаў не галасаваць за яго. Дарэчы, аддаць галасы на карысць С. Шарэцкага заклікалі сваіх прыхільнікаў і аўтсайдэры выбараў: Багданкевіч і Грыб. Прычым першы на такі крок пайшоў таксама пасля кансультацый з аграрнікамі. Па неафіцыйнай інфармацыі, фракцыя «Грамадзянскае дзеянне» разлічвае атрымаць у выніку пасаду намесніка спікера, а таксама кантроль у дзвюх камісіях: па эканамічнай рэформе і па пытаннях СМІ, галоснасці і правоў чалавека ці ў камісіі па пытаннях адукацыі і культуры. Дарэчы, камуністы зняўшы свайго кандыдата і падтрымаўшы сп. Шарэцкага, таксама разлічваюць на аналагічныя крокі з боку аграрнікаў пры далейшым фарміраванні кіраўніцтва заканадаўчага сходу. У прыватнасці, размова ідзе пра пасаду першага намесніка Старшыні Вярхоўнага Савета. Як удалося высветліць у прыватнай размове з Сяргеем Калякіным, ён не збіраецца прэтэндаваць на гэтае месца. У камуністаў ёсць іншая кандыдатура, і, мяркуючы па тым, што ў планах С. Калякіна ёсць мэта ўзначаліць фракцыю ПКБ у парламенце, хутчэй за ўсё, будзе вылучаны Васіль Новікаў. Безумоўна, ПКБ разлічвае і на атрыманне месцаў у некаторых пастаянных камісіях. Але ў якіх дакладна, пакуль застаецца невядомым.

Усе дамоўленасці далі свой вынік: за Сямёна Шарэцкага ў ходзе другога тура галасавання было пададзена 108 галасоў пры неабходных 99. Адначасова гэтым была прадэманстравана жорсткая дысцыпліна практычна ва ўсіх фракцыях парламента і ўвогуле такая новая рыса беларускага парламентарызму, як прыняцце рашэнняў па дамоўленасці шляхам узаемных уступак. Гэтага не было ў старым Вярхоўным Савеце. Там фактычна была толькі адна структурызаваная фракцыя БНФ.

Раніцай 11 снежня дэпутаты не прыйшлі на традыцыйнае пасяджэнне ў Авальнай зале, а сабраліся вузкім колам у сваіх фракцыях з мэтай выпрацоўкі стратэгіі пры далейшым падзеле «партфеляў» у кіруючых органах Вярхоўнага Савета. Пазней вынікі гэтых кансультацый былі падведзены на сустрэчы Сямёна Шарэцкага з прадстаўнікамі ўсіх фракцый. А раніцай кіраўнік парламента сустракаўся з Прэзідэнтам Аляксандрам Лукашэнкам. Тэма іх размовы засталася пакрытай тайнай, паколькі сп. Шарэцкі, каменціруючы яе, заўважыў толькі, што сустрэча была рабочай і канфідэнцыяльнай. Тым не менш, пасля вяртання спікера ў Вярхоўны Савет у кулуарах папаўзлі чуткі, што кіраўніком выканаўчай улады было прапанавана абмеркаваць у якасці кандыдатуры на пасаду першага альбо аднаго з намеснікаў асобу прадстаўніка «вертыкалі» Юрыя Малумава. Падчас сваёй першай прэс-канферэнцыі сп. Шарэцкі гэтыя чуткі не пацвердзіў, заўважыўшы, што размова аб якіх-небудзь кандыдатурах у структуры кіраўніцтва Вярхоўнага Савета з Аляксандрам Лукашэнкам не вялася.

Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

АФІЦЫЙНА

У КАБІНЕЦЕ МІНІСТРАЎ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ

Кабінет Міністраў у мэтах захавання і равіцця міжнародных аўтамабільных перавозак прыняў пастанову аб выплаце падатку на даход з плацяжоў за карыстанне аўтатранспартнымі сродкамі, узятымі ў замежных юрыдычных асоб на ўмовах доўгатэрміновай арэнды (лізінгу).

Дазволіць, гаворыцца ў пастанове, прадпрыемствам, якія ажыццяўляюць міжнародныя перавозкі аўтатранспартнымі сродкамі, узятымі на ўмовах доўгатэрміновай арэнды (лізінгу) у замежных юрыдычных асоб, рабіць выплату падатку на даход з арэндных плацяжоў, пералічаных замежным юрыдычным асобам у перыяд з 1 студзеня 1992 года па 30 чэрвеня 1995 года, у растэрміноўку (роўнымі долямі) на працягу студзеня-чэрвеня 1996 года без выплаты пені за несвоечасовае ўнясенне ўказанага падатку.

Даручана міністэрствам эканомікі і фінансаў, Галоўнай дзяржаўнай падатковай інспекцыі пры Кабінеце Міністраў, Міністэрству знешніх эканамічных сувязей, Дзяржаўнаму мытнаму камітэту ў двухмесячны тэрмін распрацаваць і зацвердзіць ва ўстаноўленым парадку палажэнне аб лізінгу і метадычныя ўказанні аб уліку і падаткаабкладанні лізінгавых аперацый.

* * *

Кабінет Міністраў пастанавіў унесці ў стаўкі дзяржаўнай пошліны, зацверджаныя пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 26 лютага 1993 г. № 105 «Аб стаўках дзяржаўнай пошліны» (ЗП Рэспублікі Беларусь, 1993 г., № 7, арт.94; 1994 г., № 19, арт.375), наступныя змяненні:

пункты 3.1, 3.2 і 3.3 выкласці ў наступнай рэдакцыі:

«3.1. З іскавых заяў маёмаснага характару, у тым ліку сустрэчных, і заяў трэціх асоб, якія змяшчаюць самастойныя патрабаванні на прадмет спрэчкі ў пачатым працэсе пры цане іску:	
3.1.1. Да 2000 мінімальных заработных плат	5 працэнтаў цаны іску, але не менш як 50 працэнтаў мінімальнай заработнай платы
3.1.2. Ад 2000 да 12000 мінімальных заработных плат	3 працэнты цаны іску, але не менш чым сума, прадугледжаная пунктам 3.1.1
3.1.3. Звыш 12.000 мінімальных заработных плат	1 працэнт цаны іску, але не менш чым сума, прадугледжаная пунктам 3.1.2
3.2. З іскавых заяў немаёмаснага характару, у тым ліку з заяў юрыдычных асоб аб прызнанні несапраўднымі поўнасцю або часткова актаў органаў дзяржаўнага кіравання ці іншых органаў	10 мінімальных заработных плат па кожнаму патрабаванню (акту)
3.3. З іскавых заяў па спрэчках, якія узнікаюць пры заключэнні, змяненні і распараджэнні гаспадарчых дагавораў, што падлягаюць разгляду:	
у Вышэйшым гаспадарчым судзе	20 мінімальных заработных плат
у іншых гаспадарчых судах	10 мінімальных заработных плат

у пункце 3.5 у графе «Памер пошліны» слова «ўказанай» замяняецца словамі «мінімальнай заработнай».

Дадзена даручэнне Галоўнай дзяржаўнай падатковай інспекцыі пры Кабінеце Міністраў па ўзгадненню з Вышэйшым гаспадарчым судом у месячны тэрмін унесці змяненні, якія вынікаюць з пункта 1 гэтай пастановы, у метадычныя ўказанні «Аб дзяржаўнай пошліне» ад 5 верасня 1995 г. № 11.

Гэта пастанова ўводзіцца ў дзеянне з 22 студзеня 1996 г.

Прэс-служба Кабінета Міністраў — БЕЛТА.

КРЫК ДУШЫ

НАМ СТРАШНА ЗА БУДУЧЫНЮ НАШЫХ ДЗЯЦЕЙ

Самае галоўнае, што нас сёння хвалюе, — гэта пытанне аб субсідыях на аплату жылля. Як аказалася на практыцы, такімі субсідыямі змаглі пакарыстацца не ўсе, а толькі тыя сем'і, што жывуць у дамах камунгасаў. А як быць усім нам, хто жыве ў ведамасных кватэрах? Арганізацыі, размешчаныя ў г.п. Камарын, у асноўным стратныя і аказаць дапамогу ў аплаце жылля не ў стане. Заробкі нашы маленькія, і, каб разлічыцца за кватэру, даводзіцца аддаваць большую частку сваёй зарплаты. А як, скажыце, могуць заплаціць адзінокія жанчыны, якія атрымліваюць па 110—120 тысяч рублёў у месяц? За што тады накарміць і апрануць дзяцей, калі амаль усе грошы ідуць на аплату камунальных паслуг?

Дзеці ў нашай зоне амаль усе хварэюць — маюць хранічныя захворванні. Ім неабходна пастаянна ўзмоцненае харчаванне: мы жывём у 30 км ад Чарнобыльскай АЭС. А за нашы заробкі мы не можам забяспечыць іх хоць бы паўнацэнным харчаваннем, не гаворачы ўжо пра ўзмоцненае. Цэны ў г.п. Камарын на многія прадукты значна вышэйшыя, чым у Гомелі і Мінску. Ад гэтых цяжкасцей вельмі многія ўпадаюць у адчай. Смяротнасць у шмат разоў перавышае нараджальнасць, а нялёгкае матэрыяльнае становішча — адна з прычын таго, што маладыя сем'і не адважваюцца нараджаць дзяцей. Горка і крыўдна за такое жыццё, а яшчэ больш страшна за будучыню нашых дзяцей. Мы просім дапамогі і падтрымкі.

Н. АРЦЮШЭНКА, М. ПАДЛЯКОВА, В. ГРЫШАН, С. ШАПЕЦЬКА (усяго 28 подпісаў), жыхары г.п. Камарын Брагінскага раёна.

ПРАМАЯ ЛІНІЯ «ЗВЯЗДЫ»

КДБ: людзі і справы

Да правядзення «прамой лініі» са старшынёй Камітэта дзяржаўнай бяспекі Рэспублікі Беларусь Уладзімірам ЯГОРАВЫМ у «Звяздзе» рыхтаваліся як ніколі доўга. Раз за разам пераносіліся тэрміны, канкрэтная дата ўдакладнялася і пераўдакладнялася... Нарэшце, нават пасля апублікавання ў газеце анонса з указаннем дня і часу «прамой лініі» — 19 снежня, з 15 гадзін — дату яшчэ раз давялося пераносіць — на 20 снежня.

Што ж, абстаноўку мы разумелі: служба, як кажуць у народзе, не дружба... Аднак у канчатковым выніку ўтварылася сітуацыя, растлумачыць і зразумець якую і сёння, праз пэўны час, вельмі няпроста. Правёўшы на працягу дзвюх гадзін гутарку кіраўніка КДБ з чытачамі газеты, вечарам таго ж 20 снежня мы даведаліся аб Указе Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь аб вызваленні Уладзіміра Ягорава ад абавязкаў старшыні Камітэта дзяржаўнай бяспекі...

Што ж, урэшце, здарылася?

Уладзімір Дзям'янавіч літаральна на наступны дзень растлумачыў нам сітуацыю. З раніцы 20 снежня ва ўстаноўленым парадку ён падаў рапарт-заяву на імя кіраўніка дзяржавы з просьбай аб вызваленні яго ад абавязкаў старшыні КДБ Рэспублікі Беларусь у сувязі з выбраннем дэпутатам Вярхоўнага Савета трынаццатага склікання і пераходам на пастаянную працу ў парламент. Аляксандр Лукашэнка ў той жа дзень прыняў адстаўку генерал-палкоўніка...

Вось такія «пірагі». Але ж пытанні ў ходзе правядзення «прамой лініі» былі пастаўлены, чытачы «Звязды», несумненна, чакаюць на іх адказы. Тым больш што пытанні ўзняты важныя, яны ўяўляюцца цікавымі. Улічваючы ўсё вышэйпамянёнае, газета і змяшчае сёння гэту публікацыю.

-ЧК

— АДПУ — НКУС — КДБ... Чатыры абрэвіятуры, на якія, як нам здаецца, амаль кожны з нас — вядома ж, са сваёй, што называецца, званіцы — мае ўласныя погляды. Дакладней кажучы, не столькі на самі абрэвіятуры, колькі на дзейнні гэтай спецслужбы, што вядзе пачатак сваёй гісторыі з кастрычніка 1917-га... Гісторыі, якая мае столькі супярэчлівых, процілеглых і неадназначных ацэнак, што да ісціны так далёка!

— Вось пра званіцы вы правільна сказалі. Чамусьці гісторыя органаў дзяржбяспекі і гісторыкамі, і журналістамі абмяжоўваецца часцей за ўсё перыядам рэпрэсій.

Давайце хоць сёння абыдзем гэты перыяд. Успомнім хоць бы тое, што ў даваенны і мірны перыяды мы мелі самую магутную разведку і контрразведку ў рамках СССР. Гэта агульнавядома. Напярэдадні вайны беларускай разведкай быў закінуты ў Германію агент «Максім», які меў каштоўную інфармацыю аб падрыхтоўцы да вайны. Пра яго пісалі ў прэсе. На часова акупіраванай фашыстамі тэрыторыі Беларусі дзейнічалі 82 спецгрупы, у задачы якіх уваходзіла правядзенне разведвальнай, дыверсійнай, прапагандысцкай работы. Толькі ўзаемадзейнічаючы з партызанамі, нашы супрацоўнікі ўнеслі немалы ўклад у падрыхтоўку аперацыі «Баграціён». 46 чэкістаў за работу ў гады вайны ўдастоены звання Героя Савецкага Саюза, хоць бы ўзгадаць, што з 16 Герояў Савецкага Саюза, якія атрымалі гэта званне за ўдзел у вайне, 13 супрацоўнікаў дзяржбяспекі дзейнічалі на нашай тэрыторыі. Не забывайце, што для нас вайна 1945 годам не скончылася. Да 1952 года супрацоўнікі са зброяй у руках змагаліся з бандытамі, якія хаваліся ў лясах і тэрарызавалі мясцовае насельніцтва.

Калі гаварыць аб пасляваенным перыядзе, то мірнае існаванне тагачаснага СССР забяспечвалі ў значнай меры разведка і контрразведка. Звярніце ўвагу, тады ж і міжнацыянальных канфліктаў не было...

— Чым займаецца сёння КДБ?

— Сваёй пастаяннай дзейнасцю. Разведка забяспечвае неабходную інфармацыю ў сферы палітыкі, эканомікі, навукі і тэхнікі. Контрразведка процідзейнічае імкненням замежных спецслужбаў, спрые абароне дзяржаўных сакрэтаў, нашых прыярытэтаў у розных сферах дзейнасці краіны.

Папярэджваючы проціпраўныя дзеянні асобных грамадзян і злачынных фарміраванняў, КДБ дзейнічае ў адпаведнасці з тым, што аднесена заканадаўствам да нашай кампетэнцыі. Сюды адносяцца тэрарызм, кантрабанда, незаконнае перасячэнне граніцы, страта дакументаў, якія ўтрымліваюць дзяржаўную тайну, ці выдаванне сакрэтных звестак, крадзеж у асабліва буйных памерах, незаконныя здзелкі з каштоўнымі металамі.

У аснове ж нашай дзейнасці ляжыць, перш за ўсё, абарона інтарэсаў як асобных грамадзян, так і дзяржавы ў цэлым — г. зн. нацыянальнай бяспекі нашай краіны.

— Якім чынам узаемадзейнічае КДБ з іншымі праваахоўнымі органамі?

— Вы маеце рацыю, ад узаемадзеяння праваахоўных органаў у многім залежаць вынікі нашай сумеснай работы. Як вам вядома, створана міжведамасная камісія па барацьбе з арганізаванай злачыннасцю. Органы бяспекі, атрымліваючы інфармацыю аб рыхтуемых або ўжо ўчыненых злачынствах, праводзяць работу па тых з іх, якія знаходзяцца ў межах нашай кампетэнцыі ў адпаведнасці з існуючым заканадаўствам. Усё астатняе, што трапіла ў поле зроку органаў КДБ, неадкладна паведамляецца або ў МУС, або ў Пракуратуру рэспублікі. Гэты працэс узаемазваротны. І размова не ідзе аб канкурэнцыі або прэстыжы фірмы. Важны прафесіянальны падыход да вырашэння задач, якія стаяць перад праваахоўнымі органамі.

Мы спадзяёмся, што каардынатарская функцыя міжведамаснай камісіі будзе садзейнічаць наведзенню належнага парадку ў краіне.

—Што і каго канкрэтна выявілі супрацоўнікі КДБ?

— Толькі за апошні час следчымі падраздзяленнямі КДБ або сумесна з пракуратурай і МУС закончаны шэраг крымінальных спраў.

За атрыманне хабару ў 12 тысяч долараў асуджаны былы дырэктар Беларускага цэментнага завода Е. А. Радзевіч. Цяпер пракуратурай Гродзенскай вобласці ўзбуджаны крымінальныя справы на шэраг выяўленых намі асоб, якія абвінавачваюцца ў хабарніцтве і службовых злачынствах. Ваенная пракуратура расследуе дзейнасць былога генерала Т., які займаў адказную пасаду ў МА Рэспублікі Беларусь і меў дачыненне да нанясення эканамічных страт дзяржаве ў памеры 1.313.517.510 рублёў.

Заканчваецца разгляд у судзе справы ў адносінах да супрацоўнікаў гомельскага ВА «Крышталь», якія спрабавалі кантрабандным шляхам пераправіць у Бельгію прыродныя алмазы на суму 808.000 долараў ЗША.

Народным судом Ленінскага раёна г. Гродна асуджаны да 13 гадоў пазбаўлення волі Л. М. Сахноўскі, прызнаны, да таго ж, асабліва небяспечным рэцыдывістам. З'яўляючыся дырэктарам ТАА «Дэльфін», ён махлярскім шляхам выкраў у грамадзян 908 млн. рублёў. Пад яго, як кажуць, патранажам, ажыццяўлялася транспарціроўка праз г. Гродна наркатычных сродкаў, выступаў ён і ў якасці сутэнёра, праводзіў незаконныя камерцыйныя аперацыі.

У Віцебску выяўлена лабараторыя па вытворчасці сінтэтычнага наркотыку. У Мінску і Магілёве — майстэрні па вытворчасці зброі.

І гэта далёка не поўны пералік выяўленых нашымі супрацоўнікамі правапарушэнняў.

— Як жывецца супрацоўнікам КДБ?

— Як і большасці грамадзян рэспублікі ў гэтай сітуацыі. Матэрыяльнае забеспячэнне супрацоўніка органаў дзяржбяспекі сярэдняга звяна складаецца толькі з грашовых сродкаў у межах 2 млн. рублёў (у залежнасці ад займаемай пасады, воінскага звання і выслугі гадоў). Сюды ж уключаецца кампенсацыя за харчовы паёк. Сітуацыя з жыллём у рэспубліцы вам вядома. Не з'яўляюцца тут выключэннем і нашы супрацоўнікі. Цяпер 798 з іх стаяць у чарзе на выдзяленне кватэр, а некаторыя з іх наогул пакуль яшчэ не пастаўлены ў такую чаргу (асабліва тыя, хто перавёўся на службу ў КДБ Беларусі з іншых рэспублік СНД).

— У СМІ дэпутаты ВС 12-га склікання неаднаразова папракалі вас у тым, што бюджэт КДБ вельмі вялікі...

— Якраз наадварот. Нас у гэтым плане зусім не балуюць. У мінулым годзе мы атрымалі 90 працэнтаў ад зацверджанай сумы. З іх каля 30 працэнтаў ідзе на абслугоўванне ўрадавай сувязі, да 50 працэнтаў — у агульных расходах на грашовае ўтрыманне і зарплату аператыўных работнікаў. Як і ўсе, мы плацім падаходны падатак.

Такім чынам, на будаўніцтва і тэхнічнае забеспячэнне сродкаў, як вы бачыце, не застаецца.

— Калі вашай задачай з'яўляецца абарона Айчыны, то ад каго вы абаранілі яе інтарэсы?

— Усе службы КДБ Беларусі ўносяць свой уклад у абарону інтарэсаў Айчыны, зыходзячы з задач, якія стаяць перад імі. Сюды ўваходзяць разведка, контрразведка і іншыя падраздзяленні. Пералік усяго забярэ многа часу. У наш час прынята гаварыць мовай лічбаў, таму назаву наступныя. Па закончаных вытворчасцях крымінальных спраў вернута ў даход дзяржавы і канфіскавана па рашэнню судоў за мінулы год:

— 1 млн. 033.612 долараў ЗША;

— 180 млн. 524.500 расійскіх рублёў;

— 3405.83 карата прыродных алмазаў коштам 808.000 долараў ЗША;

— 17 кг 890 г серабра ў злітках;

— 866 грам плаціны;

— 346 тон лому каляровых металаў;

— больш за 80 тон спірту коштам 1 млрд. 6 млн. 348 тыс. рублёў;

— звыш 600 кг вострадэфіцытных і дарагіх ядахімікатаў замежнай вытворчасці;

— значная колькасць наркатычных сродкаў, у т. л. 297,5 кг саломкі, 4 кг гашышу, больш 11 кг опіюсырцу.

Такім чынам, сваё ўтрыманне мы з лішкам акупляем, таму падаткаплацельшчыкі не павінны нас папракаць.

— Члены Мінскага гарадскога Савета ДСПС цікавяцца законнасцю дэпартацыі літоўскіх камуністаў М. Буракявічуса і Ю. Ермалавічуса.

— У гэтай справе былі дапушчаны прыкрыя памылкі. Аб усім падрабязна і ў дэталях мы расказвалі ў газеце «7 дней» (№ 25 ад 24.10.95 г.). Карыстаючыся выпадкам, напомнім, што гэтыя асобы не з'яўляліся грамадзянамі Беларусі і са студзеня 1991 года знаходзіліся ва ўсесаюзным вышуку. Ад пачатку і да канца ўсе рашэнні ў адносінах да іх затрымання і адпраўкі ў Літву прымаліся тагачасным Генеральным пракурорам Беларусі па просьбе Пракуратуры Літвы, супрацоўнікі якой некалькі разоў прыязджалі ў Мінск і сустракаліся толькі з пракурорскімі работнікамі.

Памылка КДБ толькі ў тым, што не было запатрабавана пісьмовае даручэнне ад пракуратуры.

— Мікалай Карповіч з Віцебска ў сваім пісьме прапануе пытанне аднаўлення справядлівасці ў адносінах да пацярпеўшых ад рэпрэсій зрабіць адным з галоўных у штодзённай рабоце КДБ і назваць імёны «катаў народа — следчых НКУС».

— Што датычыць следчых НКУС, то яны былі толькі дробнымі сошкамі ў механізме рэпрэсій. Колькасць і кантынгент рэпрэсіраваных вызначала не НКУС — спісы «спускаліся» са значна больш высокіх інстанцый. Да таго ж хачу вам напомніць: найбольш старанныя і тупыя выканаўцы з ліку следчых у 1938 годзе былі строга пакараны, а некаторыя расстраляны. Больш таго, мы і самі хацелі б ведаць, па чыйму загаду былі падвергнуты рэпрэсіям 20 тысяч супрацоўнікаў дзяржбяспекі таго часу.

А калі сапраўды аднаўляць справядлівасць, то давайце прыгадаем гады вайны, калі Беларусь страціла кожнага трэцяга свайго грамадзяніна толькі па прычыне таго, што яны былі славянамі і па нацысцкай тэорыі генацыду не належалі да арыйскай расы. Хіба гэта не палітычныя рэпрэсіі?!

Ваша другое пытанне аб пазбаўленні льгот рэпрэсіраваных, прабачце, не па адрасу. КДБ да гэтага адносінаў не мае.

— А. Іоннікаў з Наваполацка ў сваім пісьме прапануе апублікаваць колькасць супрацоўнікаў і бюджэт КДБ. Яго таксама цікавіць наяўнасць канцэпцыі функцыянавання КДБ і ці стасуецца гэта з затратамі на ўтрыманне КДБ ва ўмовах жабрацкага існавання большасці беларусаў?

— Саветам нацыянальнай бяспекі распрацавана адпаведная канцэпцыя, дзе даволі дакладна вызначаны задачы органаў КДБ. Матэрыяльнае і фінансавае забеспячэнне гэтых задач сапраўды вымушаюць жадаць лепшага. Але мы разумеем усе цяжкасці, з якімі сутыкаецца наша дзяржава, і зыходзім з таго, што яна ў стане выдзеліць нам цяпер.

Больш таго, тыя сродкі, якія мы вяртаем у даход дзяржавы, пераўзыходзяць наш бюджэт. Ён, дарэчы, будзе разглядацца на адной з першых сесій новага саставу Вярхоўнага Савета. Пасля яго зацвярджэння ён будзе апублікаваны. Паартыкульныя расходы бюджэту кантралююцца дэпутацкімі камісіямі.

Што ж датычыць колькасці супрацоўнікаў КДБ, то яна таксама суадносіцца з задачамі, якія стаяць перад намі, таму кожнаму з нас прыходзіцца працаваць прынамсі за дваіх. Але мы людзі ваенныя і кіруемся патрабаваннямі прысягі, а не працягласцю рабочага дня.

— І. Кузняцоў прадставіўся выкладчыкам універсітэта культуры, цікавіцца пазіцыяй КДБ у адносінах да Курапат і іншых месцаў пахавання ахвяр рэпрэсій, у т. л. у Вілейцы.

— Паважаны Ігар Мікалаевіч, мы ўжо дзесяткі разоў тлумачылі сваю пазіцыю наконт гэтага пытання прадстаўнікам прэсы, гісторыкам, грамадскасці. Вось і вы спрабуеце нацягнуць мундзір НКУС на нашы плечы. Чаму мы павінны адказваць за падзеі даўно мінулых дзён?!

Тым не менш, нагадаю вам, што, выконваючы пастанову Вярхоўнага Савета ад 6 мая 1991 года «Аб парадку рэабілітацыі ахвяр палітычных рэпрэсій 20—80-х гадоў», КДБ Беларусі працягвае работу па вяртанню добрага імя рэпрэсіраваным і іх родным. З 1954 года рэабілітавана 130 тысяч чалавек, разгледжаны дзесяткі тысяч крымінальных спраў. Высвятляецца, што ў Беларусі па 1953 год расстраляна 35 тысяч чалавек (уключаючы карнікаў і памагатых). На жаль, удалося ўстанавіць масавыя пахаванні толькі ў гг. Віцебску, Оршы, Мазыры. Іншых сведчанняў пакуль знайсці не ўдалося.

Што датычыць Вілейкі, то нам дакладвалі, што супрацоўнікі займаюцца гэтым пытаннем. І калі ў вас, Ігар Мікалаевіч, ёсць наконт гэтага матэрыялы, давайце аб'яднаем нашы намаганні. Мы не адыходзім ад гэтага пытання.

— Як трапіць на службу ў органы дзяржаўнай бяспекі?

На ваенную службу ў органы дзяржаўнай бяспекі на добраахвотнай аснове прымаюцца грамадзяне Рэспублікі Беларусь ва ўзросце да 30 гадоў, з вышэйшай адукацыяй, як правіла, тыя, хто адслужыў тэрміновую ваенную службу або маюць воінскае званне афіцэра запасу Узброеных Сіл. Пры гэтым перавагай карыстаюцца асобы, якія маюць стаж практычнай работы ў народнай гаспадарцы або на ваеннай службе не менш 2 гадоў.

Жадаючыя звязаць сваё жыццё са службай у органах дзяржаўнай бяспекі могуць звярнуцца ў бліжэйшыя тэрытарыяльныя органы КДБ па месцы пражывання. У г. Мінску, напрыклад, у бюро пропускаў камітэта і УКДБ па г. Мінску і Мінскай вобласці, а ў абласных і раённых цэнтрах — у адпаведныя абласныя ўпраўленні або гар-, райаддзелы КДБ. Там з імі абавязкова пагутараць, пасля будзе прымацца рашэнне аб магчымасці іх залічэння на ваенную службу.

Трэба ўлічваць, што практычнай рабоце ў апаратыўна-вышуковых падраздзяленнях камітэта звычайна папярэднічае падрыхтоўка ў вышэйшых спецыяльных установах.

— З горада Беразіно пытаюцца аб магчымасці пераходу сына на службу ў КДБ пасля заканчэння Акадэміі МУС.

— Пытанне аб пераходзе на службу ў органы КДБ вырашым пры ўмове, калі не будзе пярэчанняў з боку МУС, на вучобу ж кожнага курсанта затрачваюцца немалыя сродкі і па заканчэнні вучобы на яго разлічваюць як на маладога спецыяліста.

Крыху здзіўляе, што за дарослага маладога чалавека запыт дасылае маці. Калі ваш сын не ў стане сам высветліць пытанні, што яго цікавяць, наўрад ці ён зможа стаць супрацоўнікам КДБ.

***

Напярэдадні «прамой лініі» і ў ходзе яе правядзення было атрымана нямала пісьмаў і тэлефонных званкоў, у якіх нашы чытачы ставілі прыватныя, а нярэдка і дробязныя пытанні, якія, натуральна, не цікавяць іншых. Прынамсі, было і некалькі паведамленняў, якія ўзрушылі кіраўніцтва органаў дзяржаўнай бяспекі, вымусілі яго ўзяць іх на каранда́ш... Аднак усе аўтары і тэлефанаваўшыя — мінчане Вольга **ТАРАСЕВІЧ**, Леанід **ЦЯЛЕГІН**, Міхаіл **БАБКОЎ**, Леанід **ЧУРЫН**, Андрэй **МАЛЬЦАЎ** з Віцебскай вобласці, Мікалай **ПАДБЯРЭЗСКІ** з Іванаўскага, Анатоль **МАРУКОВІЧ** са Слуцкага, Сцяпан **БАРДУН** з Лідскага раёнаў, настаўнікі з вёскі Лабанаўка Чэрыкаўскага раёна, Павел **ПРАКОПЧЫК** з Гомеля, пенсіянеры з Капыля, ветэраны вайны **ЛЯЎКОВІЧ**, **АДАМЧЫК** і **ПАСТУХОЎ** з Мінска і іншыя — атрымалі грунтоўныя і падрабязныя адказы.

АПЫТАННЕ ЛІДЭРАЎ ДУМАК

Адсутнасць рэформаў вядзе да пагаршэння жыцця насельніцтва

Незалежны інстытут сацыяльна-эканамічных і палітычных даследаванняў (НІСЭПД) працягвае публікацыю вынікаў штоквартальных апытанняў лідэраў думак — найбольш кампетэнтных і вядомых спецыялістаў Беларусі ў галіне палітыкі, эканомікі, мас-медыя, навукі і культуры. У снежні 1995 г. было праведзена чацвёртае апытанне лідэраў думак. На пытанні анкеты далі адказы каля 100 рэспандэнтаў.

Некалькі пытанняў нашага апытання датычыліся вынікаў парламенцкіх выбараў.

Левыя партыі ў новым ВС РБ маюць істотную перавагу. На пытанне, чым абумоўлена гэта перавага, мы атрымалі наступныя адказы (табл. 1):

Табліца 1. Прычыны перамогі левых партый на парламенцкіх выбарах 1995 г. (у працэнтах)

Прычыны	Усяго	У тым ліку прадстаўнікі дзяржаўных структур	недзяржаўных структур
Гістарычная схільнасць беларусаў да сацыялістычных каштоўнасцей, да калектывізму	20.7	28.2	14.0
Крах рынкавых рэформаў, якія прывялі да збяднення народа	14.6	17.9	11.6
Адсутнасць рэформаў, якая прывяла да пагаршэння жыцця насельніцтва	76.8	82.1	72.1
Нацыяналістычныя памкненні БНФ	13.4	15.4	11.6
Негатыўныя адносіны да дэмакратычных партый з боку выканаўчай улады; кампанія інфармацыйнай блакады і дыскрэдытацыі гэтых партый	42.7	33.3	51.2
Выбары былі сфальсіфікаваны	8.5	5.1	11.6
Іншае	6.1	5.1	7.0

Цікава адзначыць, што толькі пятая частка апытаных назвалі прычынай перамогі левых гістарычную схільнасць беларусаў да калектывізму. Толькі 15 працэнтаў лідэраў думак палічылі, што збядненне народа, якое падштурхнула яго галасаваць за камуністаў, абумоўлена крахам рынкавых рэформаў. І нарэшце, толькі 13 працэнтаў рэспандэнтаў аднеслі поспех левых на рахунак нацыяналістычных памкненняў БНФ. Такім чынам, тлумачэнні вынікаў выбараў, якія даюцца самімі пераможцамі, не падзяляюцца большасцю лідэраў думак. У той жа час больш як тры чвэрці апытаных лічаць, што да зніжэння жыццёвага ўзроўню і, адпаведна, да «чырвонага маршу» на выбарах прывяла якраз адсутнасць рынкавых рэформаў. Вынік тым больш дзіўны, што левыя ў суседніх краінах перамагалі і на фоне паспяховых рэформаў. Зрэшты, вынікам паспяховых рэформаў было змяненне і саміх левых; напрыклад, польскіх сацыял-дэмакратаў цяжка зблытаць з артадаксальнымі беларускімі бальшавікамі.

На думку многіх рэспандэнтаў (42 працэнты) на вынікі выбараў аказалі ўплыў і негатыўныя адносіны да дэмакратычных партый з боку выканаўчай улады. Адзначым, што менш як 10 працэнтаў лічаць, што выбары былі сфальсіфікаваны. Параўнанне адказаў прадстаўнікоў дзяржаўных і недзяржаўных структур дэманструе і падабенства, і адрозненне падыходаў. Амаль 30 працэнтаў прадстаўнікоў дзяржструктур бачаць прычыну перамогі левых у народнай цязе да сацыялістычных каштоўнасцей, сярод прадстаўнікоў недзяржаўных структур прыхільнікаў такога меркавання ў два разы менш.

Умяшаннем выканаўчай улады ў выбарчую кампанію тлумачаць вынікі выбараў палова тых, што знаходзяцца «на вольным хлебе,» і толькі трэць тых, што знаходзяцца на дзяржаўнай службе. І ў той жа час можна ўбачыць, што прыналежнасць да тых або іншых структур, па сутнасці, не мяняе прыярытэтнасці адказаў. У абедзвюх групах апытаных найбольшая колькасць рэспандэнтаў, тлумачачы вынікі выбараў, указваюць адны і тыя ж прычыны: адсутнасць рэформаў, умяшанне ўладаў у выбарчы працэс, сацыялістычны менталітэт насельніцтва.

Цяпер, пасля шматпакутнага выбрання парламента, няма недахвату ў прагнозах таго, як у далейшым складуцца адносіны паміж заканадаўчай і выканаўчай уладамі. Вось як бачаць магчымае развіццё сітуацыі нашы рэспандэнты (табл. 2).

Табліца 2. Размеркаванне адказаў на пытанне: «Як складуцца адносіны Прэзідэнта і новага Вярхоўнага Савета ў 1996 г.?»(у працэнтах)

	Усяго	У тым ліку прадстаўнікі дзяржаўных структур	недзяржаўных структур
Жорсткая канфрантацыя, аж да імпічменту Прэзідэнта або роспуску парламента	30.5	20.5	39.5
Канфрантацыя па прынцыповых пытаннях, якая не прымае крайніх формаў	58.5	71.8	46.5
Узаемная згода	6.1	7.7	4.7
Не далі адказу	4.9	0.0	9.3

Як бачым, ідыліі ў адносінах да дзвюх галін улады чакаюць вельмі нямногія. Што, зрэшты, і нядзіўна — вопыт узаемаадносінаў Прэзідэнта і ранейшага парламента не дае падстаў для аптымістычных прагнозаў. Трэба звярнуць увагу на значную долю тых рэспандэнтаў, якія прадказваюць, што процістаянне заканадаўцаў і кіраўніка дзяржавы дойдзе да ўзаемнага «знішчэння». Тут, як і пры адказах на многія іншыя пытанні, прадстаўнікі недзяржаўных структур праяўляюць вялікую трывогу; у гэтай групе, у параўнанні з групай прадстаўнікоў дзяржструктур, удвая большая доля тых, хто прадказвае жорсткую канфрантацыю.

Крыху большую салідарнасць лідэры думак з дзвюх груп праявілі, адказваючы на пытанне, ці ўяўляе для Беларусі пагрозу расшырэнне блока НАТО на Усход (табл. 3).

Табліца 3. Размеркаванне адказаў на пытанне: «Ці ўяўляе пагрозу для Беларусі расшырэнне блока НАТО на Усход?» (у працэнтах)

	Усяго	У тым ліку прадстаўнікі дзяржаўных структур	недзяржаўных структур
Так	25.6	30.8	20.9
Не	69.5	59.0	79.1
Не далі адказу	4.9	10.2	0.0

Прэзідэнт Лукашэнка неаднаразова тлумачыў сваю палітыку тым, што беларускі народ апасаецца расшырэння НАТО. Аднак, калі гаварыць аб найбольш кампетэнтнай і дасведчанай частцы народа, то складваецца ўражанне, што кіраўнік дзяржавы крыху перабольшвае гэтыя апасенні.

У папярэдніх апытаннях мы прасілі рэспандэнтаў ацаніць па 5-бальнай шкале дзейнасць розных дзяржаўных інстытутаў. Тады многія нашы рэспандэнты адзначалі, што ацэнкі могуць мяняцца ў залежнасці ад мэтаў дзейнасці; скажам, за дзейнасць па ўмацаванню сваёй улады можна паставіць адну ацэнку, за эканамічныя рэформы — другую. На гэты раз мы канкрэтызавалі пытанні, папрасіўшы асобна ацаніць, як розныя інстытуты дзяржавы садзейнічалі развіццю дэмакратыі і стварэнню прававой дзяржавы (табл. 4).

Табліца 4. Ацэнка дзейнасці розных дзяржаўных інстытутаў па расшырэнню дэмакратыі і стварэнню прававой дзяржавы ў 1995 г. (5-бальная шкала) (у працэнтах)

	Усяго			У тым ліку прадстаўнікі дзяржаўных структур			недзяржаўных структур		
	Прэзідэнт	Вярхоўны Савет 12-га склікання	Канстытуцыйны суд	Прэзідэнт	Вярхоўны Савет 12-га склікання	Канстытуцыйны суд	Прэзідэнт	Вярхоўны Савет 12-га склікання	Канстытуцыйны суд
1	69.5	14.6	6.1	53.8	17.9	7.7	83.7	11.6	4.7
2	14.6	34.1	9.8	20.5	33.3	12.8	9.3	34.8	7.0
3	8.5	39.0	37.8	15.4	33.3	28.2	2.3	44.2	46.5
4	6.1	11.0	37.8	10.3	15.5	46.2	2.3	7.0	30.2
5	0.0	0.0	8.5	0.0	0.0	5.1	0.0	0.0	11.6
Не далі адказу	1.3	1.3	0.0	0.0	0.0	0.0	2.4	2.4	0.0
Сярэдні бал	1.49	2.44	3.33	1.82	2.46	3.28	1.19	2.42	3.37

Традыцыйнае разуменне дэмакратыі мае на ўвазе свабоду друку, свабоду СМІ. Мы папрасілі нашых рэспандэнтаў сказаць, якія меры, на іх погляд, маглі б быць найбольш эфектыўнымі ў барацьбе за гэту свабоду. Часцей за ўсё ў адказ на гэта пытанне рэспандэнты пісалі: «Строгае захаванне існуючых законаў» — 22 працэнты. На думку гэтых лідэраў думак, справа не ў адсутнасці або дрэннай якасці законаў, якія забяспечваюць свабоду друку, а ў адсутнасці механізмаў іх рэалізацыі, больш дакладна — у адсутнасці механізма прымусу да выканання існуючых законаў. Прычым у дадзеным выпадку размова ідзе аб прымусе асоб, якраз і закліканых да таго, каб выконваць закон.

Даволі вялікая група рэспандэнтаў лічыць, што «выратаванне тапельцаў — справа рук саміх тапельцаў», і не спадзяецца на магчымасць дзяржаўнай абароны свабоды друку. Гэтыя рэспандэнты прапанавалі канкрэтныя меры эканамічнага і арганізацыйнага характару: «Раздзяржаўленне СМІ», «Стварэнне прыватных друкарняў», «Стварэнне альтэрнатыўнай сістэмы падпіскі і распаўсюджвання друку».

СІТУАЦЫЯ

Пакарацць... за кошт дзяржавы

Існуючае заканадаўства вымушае і за крадзеж курыцы змяшчаць чалавека ў калонію асобага рэжыму

Праекты Крымінальнага, Папраўча-працоўнага кодэксаў так і засталіся не прынятымі былым Вярхоўным Саветам. Зразумела, што новаму парламенту на першым этапе яго дзейнасці будзе таксама не да гэтых праектаў. Але як найхутчэйшае стварэнне новай прававой базы ў сферы злачынства і пакарання таксама вельмі важнае. І не толькі таму, што будаўніцтва прававой дзяржавы патрабуе ўсталявання новых узаемаадносінаў паміж дзяржавай і асобай. Але яшчэ і таму, што існуючая сістэма перапаўняе турмы і калоніі, следчыя ізалятары, стварае ў іх абстаноўку, падчас невыносную для чалавечага існавання. Работнікі папраўча-працоўнай сістэмы ў неафіцыйных размовах адзначаюць рост напружанасці ў месцах пазбаўлення волі.

У кастрычніку гэтага года Полацкі раённы суд разглядаў справу Віктара Пазняка. Не ў ладах быў гэты чалавек з законам у мінулым. Замахваўся і на дзяржаўную маёмасць, і на маёмасць грамадзян. За што неаднаразова і атрымліваў тэрміны. Невялікія, па сваіх учынках-крадзяжах. Але ў 1981 годзе вызваліўся пасля апошняй «адседкі». І нібыта ўзяўся за розум. Які лад жыцця вёў, сказаць дакладна нельга, але крадзяжы кінуў. І адзінаццаць гадоў праваахоўныя органы да яго прэтэнзій не мелі. Ды вось у верасні 1992 года зноў нячысцік падбіў: украў з поля саўгаса «Полацкі» 29 кілаграмаў бульбы. Факт крадзяжу быў устаноўлены, устаноўлены і злачынца. А вось знайсці яго доўга не ўдавалася. Такія людзі, выходзячы з турмы ці калоніі, не маюць, як правіла, ні сям'і, ні сталай работы, ні жылля, ні прапіскі. І вось у кастрычніку 1995 года яго ўсё ж арыштавалі, судзілі. У саўгасе, напэўна, пра тыя 29 кілаграмаў бульбы ўжо і забыліся. Але злачынца нанесены ўрон кампенсаваў, віну сваю прызнаў. Ну што з такім рабіць? Ну, штраф, а яшчэ лепш паслаць у саўгас і няхай ён там адпрацуе бясплатна тыдзень. Ды не тое ў нас заканадаўства. Пазняк судзіўся за крадзяжы тры разы, а пасля трох разоў ён ужо асабліва небяспечны злачынца. І тут суд можа вынесці толькі суровы прыгавор. Пазняка і прыгаварылі да паўгода зняволення ў калоніі асобага рэжыму. Трапіў ён у Глыбокае, сядзіць цяпер побач з забойцамі і гвалтаўнікамі, якія і здзекуюцца з «асабліва небяспечнага злачынцы»-бульбакрада.

Сядзіць у гэтай жа калоніі і грамадзянін Карвецкі з Вілейкі. За шматлікія крадзяжы ён таксама трапіў у разрад асабліва небяспечных. І за крадзеж пяці курэй з прыватнага хлява атрымаў чатыры гады зняволення.

Закон прадугледжвае, што былы злачынца праз пэўны тэрмін беззаганных паводзінаў можа выйсці з разраду асабліва небяспечных, увогуле пазбавіцца судзімасці. Той жа Пазняк праз восем гадоў пасля выхаду з калоніі меў права звярнуцца ў суд і ў судовым парадку рэабілітавацца, стаць паўнапраўным грамадзянінам. Тады і за бульбу ён атрымаў бы толькі штраф. Але гэтыя людзі — своеасаблівыя, як правіла, моцна «сябруюць» з гарэлкай. Ім не да ўладкавання сваіх спраў. Украў — выпіў — сеў. Гэта славуты дэвіз у вельмі многіх грамадзян, нашых сучаснікаў.

Установа УЖ-15/13, а працей Глыбоцкая калонія, размяшчаецца ў старым Беразвецкім манастыры. Яна добра вядомая ў Беларусі, і не толькі сярод спецыфічнага кантынгенту. Гэта калонія асобага рэжыму, дзе знаходзяцца асабліва небяспечныя злачынцы — забойцы, гвалтаўнікі, людзі, сапраўды вельмі небяспечныя для грамадства. І, вядома ж, павінны быць строга ад яго ізаляваныя. Але з 1500 зняволеных калоніі гэтыя самыя сапраўды небяспечныя складаюць невялікі працэнт. Дастаткова сказаць, што 58 працэнтаў кантынгенту знаходзіцца тут за крадзяжы. Пераважная большасць «каланістаў» — гэта ўсё ж пазнякі і карвецкія. Людзі ўжо досыць сталага ўзросту (у калоніі няма ніводнага чалавека маладзей за 20 гадоў), якія маюць за плячыма шмат судзімасцей, для якіх любое, нават самае дробнае злачынства заканчваецца новым наведваннем Глыбокага.

Яны ўжо прызвычаіліся да гэтай калоніі. Тым больш, што ў 1991 годзе сумесным указаннем Міністэрства ўнутраных спраў і Пракуратуры Беларусі ў рэжым утрымання ў месцах пазбаўлення волі ўнесены змякчальныя карэктывы. Зняволеным цяпер дазваляецца мець гадзіннік, спартыўны касцюм, глядзець тэлевізар, а галоўнае — атрымліваць пасылкі, пры наяўнасці грошай наведваць краму, купляць газеты, заказваць перагаворы са сваякамі. Нягледзячы на цяжкасці, кормяць іх у калоніі па нашых мерках нядрэнна. Мяркуйце самі: сутачны рацыён зняволенага парушаць нельга — установа ўсё-такі рэжымная. І таму мае ён у суткі хлеба жытняга — 500 грамаў, хлеба белага — 150 грамаў. Акрамя таго, муку, бульбу, агародніну. Акрамя таго, 60 грамаў мяса і 90 грамаў рыбы. Ці кожны пенсіянер мае сёння такое за нармальным, не турэмным сталом?

Калонія — абаграваецца, зняволеныя апранаюцца, ахоўваюцца, мыюцца ў лазні. І ўсё гэта за кошт дзяржавы. Бо сёння ў калоніі штодзень на работу выходзяць толькі 400—500 чалавек. Астатнім занятку няма. Астатняя тысяча мужыкоў сумуе, перакідваецца ў карты, што строга забаронена, думае над сваім жыццём альбо абмазгоўвае які-небудзь новы незаконны ўчынак.

Я вобразна назваў бы калонію своеасаблівай парахавой бочкай. Пораху ў ёй шмат, ён сухі і амаль што гатовы да выбуху. Вось толькі дэтанатар.

Некалі ў Глыбоцкай калоніі дзейнічала цэлая металаперапрацоўчая вытворчасць. Яна забяспечвала прадукцыяй не толькі шматлікія беларускія прадпрыемствы, але і прадпрыемствы Прыбалтыкі. Сёння ўсё гэта згорнута, знаходзіцца на стадыі затухання. Што ж, калі буйныя прадпрыемствы становяцца. Але спецыфіка! Мала таго, што мы, падаткаплацельшчыкі, павінны ўтрымліваць злачынцаў. Яшчэ і ў асяроддзі злачынцаў выспявае асаблівая варожасць да грамадства, а значыць, да нас з вамі.

Дык што, не садзіць іх, пакідаць на волі? Безумоўна, злачынца павінен быць пакараны. Але становішча, калі побач сядзіць забойца і куракрад, ужо ненармальнае. Ненармальна і тое, што за дробны крадзеж чалавек пазбаўляецца волі. Патрэбен сістэмны падыход да вырашэння праблемы. Патрэбны змены заканадаўства.

Вось чаму ў турмах і калоніях сёння з вялікім нецярпеннем і надзеяй чакаюць гэтага ад новага Вярхоўнага Савета. За ім слова.

Алесь КАСЦЕНЬ.

НАТАТКІ ФЕЛЬЕТАНІСТА

ЧУЖАХЛЕЎНЫ СІНДРОМ

Нядаўна адна спявачка падзялілася такой высновай:

Са сваімі мужыкамі
Можна плакаць або пець.
Са сваімі мужыкамі
Можна многае паспець...
А з чужымі мужыкамі
Я жадаю аднаго —
Задушыла б іх рукамі
Каля... сэрцайка свайго.

З першага разу тэкст у дакладнасці не запомніў, але сэнс, думаю, не сказіў. Размова не аб жаночай псіхіцы, якая заўжды канфліктуе з логікай. Пытанне, чытач, трэба ставіць шырэй: імкненне да чужога набыло ў нас нейкі паталагічны характар. Нездарма ж знаўцы ў каханні стварылі, напрыклад, прыказку, што ў суседнім хляве і свая жонка аказваецца саладзейшай.

Зрэшты, такі нонсенс можа быць вытлумачаны з чыста медыцынскага пункту гледжання: наяўнасць рызыкі забяспечвае выкід у кроў адрэналіну — рэчыва вельмі ўзбуджальнага, неабходнага ў тым ліку і для паўнацэнных амурных зносінаў.

Пакінем, аднак, секс для зацікаўленых выданняў. Асабіста мяне прымусіла шукаць паралель у такім пікантным пытанні зусім іншая тэма, а менавіта: эканамічнае партнёрства паміж суб'ектамі гаспадарання. І чым больш унікаў у праблему, тым мацней пераконваўся: нашым, аказваецца, з чужымі лепш. А да чужога і наогул цягне магнітам.

Гэтую асаблівасць «забугорныя» дзялкі ўлавілі адразу. І тут жа прапанавалі свае паслугі, ад якіх патыхае не толькі андрэналінам, але і самым сапраўдным крыміналам.

Летась у Магілёве нямала шуму нарабіла перасцярога, некалькі разоў перададзеная па абласным радыё. Справа ў тым, што шэраг кіраўнікоў прамысловых прадпрыемстваў атрымалі з сонечных джунгляў дэпешы прыкладна такога зместу: «Паважаны спадар! Мы шмат чулі пра вашу прыстойнасць, таму звяртаемся да вас з просьбай. Наш Прэзідэнт распарадзіўся вярнуць грошы, якія мы пазычалі ў вашай краіны. Мы пералічым вам 30 мільёнаў долараў (сума ў адрасатаў розная. — **В. Л.**), аднак для гэтага вы павінны перадаць нам вашы рэквізіты і незапоўненыя бланкі фінансавых дакументаў, падпісаныя і з пячаткай...»

Варыянт для нейкага жульніцтва прапануецца, як бачым, без усякіх там цырымоній.

Не хачу называць краіну, адкуль прыйшлі гэтыя тэлеграмы: справа не ў ёй. Справа ў тым, што нашы самі далі падставу для абыходжання з сабой вось такім беспардонным чынам. Перш за ўсё тым надзвычайным шыкам, які прадэманстравалі новыя браткі-славяне за мяжой і які, вядома ж, сумленным шляхам за кароткі тэрмін не забяспечыш. Дарэчы, аб сваёй рэпутацыі дбаў нават мільянер Карэйка, які сціпла харчаваўся яйкамі і кефірам. Нашы ж цяперашнія «буржуіны» дэманструюць нахапаныя капіталы, можна сказаць, з выклікам.

Падобна, дамарослыя бізнесмены намазолілі вочы і ўладам горада на Дняпры. Як паведамлялася ўжо, гарвыканком забараніў продаж спіртных напояў у дробнарознічнай сетцы на падставе таго, што прыватнікі, маўляў, падсоўваюць спажыўцам фальсіфікаваную гарэлку. І ў «камках» (усіх пад адзін грэбень!) з наступленнем калядных святаў не стала ніякага моцнага прадукту — ні падробнага, ні сапраўднага.

Не збіраюся абмяркоўваць мэтазгоднасць такога рашэння. Але, як лічаць незалежныя назіральнікі, гэта першая ластаўка, якая сведчыць, што ад «чужахлеўнага сіндрому» ўслед за несумленнымі дзелавымі асобамі пачынае пакутаваць дзяржава. Справа ў тым, што тая ж гарэлка, прычым айчыннай вытворчасці, у камерцыйным гандлі аказалася такой таннай, што грамадзяне перасталі наведваць адпаведныя аддзелы дзяржаўных магазінаў. І ўлады занепакоіліся, бо зразумела і дурню, што гандаль спіртнымі напоямі заўжды ў нас складаў самы даходны артыкул бюджэту. Няўжо ж цярпець, каб грошы, мінуючы казну (вунь колькі ў яе нахлебнікаў!), асядалі ў кішэнях нейкіх ласавачнікаў, якія да таго ж яшчэ і ўхіляюцца ад уплаты падаткаў? Забараніць! Класічны прыём, які не здалі ў архіў і ў час рынкавых пераўтварэнняў. Што ж датычыць пытання аб канкурэнцыі, у выніку якой цэны павінны зніжацца, пакінем яго, як кажуць, адкрытым.

Я не стаў бы псаваць паперу, калі б размова ішла выключна пра спіртныя напоі: няхай гандаль імі сапраўды будзе дзяржаўнай манаполіяй. Але разам з зеллем прыватнікі вымушаны былі згарнуць рэалізацыю і іншых тавараў, у прыватнасці тытунёвых вырабаў, якія ў іх зноў жа каштавалі танней. Пачак папулярнай у народзе гродзенскай «Астры» можна было купіць у магілёўскіх камерсантаў за 1.800 рублёў, тады як у магазіне ён каштаваў на тысячу больш. Розніца? Ды яшчэ якая.

Пры ўсёй асабістай непрыязнасці да камерсантаў (выхавання ўсё ж я савецкага), трэба аддаць ім належнае. Нарэшце з іх дапамогай у нашым жыцці з'явіліся хоць нейкія прыметы таго, што цэны, няхай спачатку і на атруту, захісталіся ў бок падзення. Але дзе там.

Па такой логіцы толькі і чакай, што мясцовая «вертыкаль» можа пайсці далей: забараніць, напрыклад, прадаваць на рынках мяса па цане, ніжэйшай за магазінную. Я не утрырую, бо кошт ялавічыны і птушкі на рынках Магілёўшчыны напрыканцы мінулага года пайшоў уніз. А ў гастраномах ляжаць косткі, пакуль не пачарнеюць, бо спажыўцу да іх не падступіцца з-за празмерна высокай цаны. Так што чуткі аб стагнацыі вытворчасці з-за таго, што зменшылася пакупная здольнасць людзей і выпускаць прадукты і тавары ў такім разе няма сэнсу (ніхто ж не купляе), — гэтыя чуткі моцна перабольшаны. Народ нясе свае кроўныя, хоць і маленькія, грошыкі не ў дзяржаўныя ўстановы гандлю, а аддае перавагу базарам, «камкам» і вулічным гандляркам. Нясе туды, дзе ўлічыць тавараабарот чыноўніцкі апарат не ў стане і рызыкуе застацца з носам: «хлеў» жа не свой. А на чужое хто ў нас не ласы? Вось у тым і загвоздка.

Васіль ЛЕЎЧАНКА.

МЕЧАСЛАЎ ГРЫБ СПАДЗЯЕЦЦА, ШТО ЯГО ВОПЫТ БУДЗЕ ЗАПАТРАБАВАНЫ

У апошніх падзеях ў беларускім парламенце для экс-спікера Мечаслава Грыба прыемнага было мала. Яго спроба стаць Старшынёй Вярхоўнага Савета і XIII склікання была падтрымана толькі 18 галасамі, што стала вялікай нечаканасцю. Тым не менш, Мечаслаў Іванавіч не ўпаў духам і падчас нашай гутаркі ў кулуарах сесіі захоўваў добры настрой. А гутарку гэтую я і пачаў вакол гэтага прыкрага і непрыемнага для былога спікера факта.

— Шчыра кажучы, я не разлічваў атрымаць надта шырокую падтрымку, але ўсё ж чакаў, што ліча будзе крыху большай.

— У чым, на ваш погляд, прычына гэтага і ці можа такі вынік сведчыць аб вашым рэйтынгу ў парламенце?

— Прычына, здаецца, ляжыць на паверхні. Сённяшні парламент дакладна падзелены на фракцыі. Таму падтрымліваючы партыйную ці фракцыйную дысцыпліну, дэпутаты галасавалі толькі за «сваіх» кандыдатаў. І да сённяшняга моманту мы недаацэньвалі гэтай асаблівасці. Я ж быў вылучаны як незалежны дэпутат, таму і атрымаў падтрымку толькі тых, хто пакуль яшчэ не вызначыўся. Па гэтай жа прычыне вынікі галасавання, мяркую, не могуць адлюстроўваць і мой рэальны рэйтынг як палітыка.

— Маючы за плячыма немалы вопыт працы ў Вярхоўным Савеце, лагічна было б не адчайвацца, а паспрабаваць сябе ў барацьбе за іншыя пасады. Калі вам будзе, напрыклад, прапанавана заняць месца аднаго з намеснікаў новага кіраўніка Вярхоўнага Савета, згодзіцеся?

— Размовы такога кшталту яшчэ не вяліся, але калі прапануюць, адмаўляцца не стану. Думаю, што змагу быць патрэбным на такой працы, бо новаму парламенту і яго новаму кіраўніцтву патрэбен будзе час на прыцірку, на азнаямленне з «кухняй». Сёння ж важна максімальна скараціць гэты час і прыступіць да нармальнай заканатворчай дзейнасці. А вось жадання працаваць у якой-небудзь камісіі няма. Магчыма, буду спрабаваць трапіць у Прэзідыум парламента, бо згодна праекту новага Рэгламенту, ён будзе складацца не толькі са старшыні, яго намеснікаў, кіраўнікоў камісій, але ў яго састаў будуць уключаны кіраўнікі фракцый і некалькі незалежных дэпутатаў.

— Вы па-ранейшаму застаецеся прыхільнікам уласнай палітычнай незалежнасці ў той час, калі амаль усе дэпутаты ўжо «разбегліся» па фракцыях?

— Так, я пакуль не імкнуся далучацца не якой-небудзь палітычнай сілы ці плыні. Але, тым не менш, разумеючы бесперспектыўнасць такога існавання ў перспектыве і асабліва на фоне тых працэсаў, што адбываюцца ў парламенце, пачынаю прыглядвацца да фракцый. Тым больш што з боку практычна ўсіх, за выключэннем хіба што камуністаў, ідзе моцны ціск з мэтай «завербаваць» мяне да сябе.

— Як вы маглі б ахарактарызаваць вашага пераемніка?

— З Сямёнам Георгіевічам мне давялося шмат сустракацца не толькі ў час сесіі, але і ў ходзе падрыхтоўкі да яе. Мяркую, гэта разумны чалавек, які здолее стаць кансалідуючым фактарам у Вярхоўным Савеце.

Гутарыў Юрась ЛЯШКЕВІЧ.

СУД РАЗГЛЕДЗЕЎ ІСК НАКОНТ УПЛАТЫ НАДЗВЫЧАЙНАГА ПАДАТКУ

Вышэйшы гаспадарчы суд Беларусі разгледзеў іск Беларускага саюза прадпрымальнікаў, выдавецка-паліграфічнай кампаніі «Эрыдан», СП «Белфранс-Фармацыя» і рэспубліканскага арэнднага аб'яднання «Белатрадыцыя» да Міністэрства фінансаў і Галоўнай дзяржаўнай падатковай інспекцыі пры Кабінеце Міністраў рэспублікі.

Істцы патрабавалі прызнаць часткова несапраўднымі прынятыя гэтымі ўстановамі «Метадычныя ўказанні № 6/15 ад 22 мая 1995 года «Аб парадку налічэння і ўплаты ў бюджэт надзвычайнага падатку для ліквідацыі наступстваў катастрофы на Чарнобыльскай АЭС». Гэты апублікаваны ў сярэдзіне мінулага лета падатковы акт «задним числом» — з 1 студзеня 1995 года — значна пашырыў кола падаткаплацельшчыкаў, абавязаных выплачваць «чарнобыльскі» падатак.

Суд прызнаў несапраўдным пункт 7 «Метадычных указанняў», які датычыўся тэрміну ўвядзення ў дзеянне гэтага дакумента. Суд фактычна прызнаў, што з 1 студзеня 1995 года па 1 ліпеня гэтыя ўказанні не маглі дзейнічаць. Пры гэтым на днях у «Звязду» была накіравана Пастанова Кабінета Міністраў. Частковае задавальненне іска ўсё ж дае падставы прадпрымальнікам патрабаваць вяртання незаконна спагнаных сум. Пункт 6.7 «Метадычных указанняў» у той яго частцы, што таксама даваў падставы для спагнання неплацельшчыка.

Разам з тым істцам адмоўлена ў патрабаванні прызнаць не адпаведнымі закону шэраг іншых пунктаў «Метадычных указанняў».

Кар. «Звязды».

ГРЫП ПАЙШОЎ НА СПАД

Зніжэнне захворваемасці на грып і вострыя рэспіраторныя захворванні, якое пачалося ў канцы мінулага года, працягваецца. Як паведаміў карэспандэнту БелаПАН галоўны эпідэміёлаг Міністэрства аховы здароўя Беларусі Анатоль Кажамякін, за першы тыдзень гэтага года ў 18 кантрольных гарадах рэспублікі на грып захварэла 47419 чалавек, што ў два разы менш у параўнанні з апошнім тыднем мінулага года.

Дзмітрый КУЛАГІН, БелаПАН.

ВЯСЁЛЫ АЛОВАК

РЫБА

Малюнак Леаніда РАЗЛАДАВА.

ВЫСТУПЛЕННЕ СТАРШЫНІ КАНСТЫТУЦЫЙНАГА СУДА РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ ЦІХІНІ В.Г. НА ПЕРШАЙ СЕСІІ ВЯРХОЎНАГА САВЕТА XIII СКЛІКАННЯ

Паважаны Прэзідэнт рэспублікі!

Паважаныя дэпутаты Вярхоўнага Савета!

У снежні мінулага года, дзякуючы мудрасці нашага народа, мы цывілізаваным (прававым) шляхам выйшлі з зацяжнога парламенцкага крызісу. Заканатворчы працэс, які ў рэспубліцы быў спынены, цяпер аднаўляецца.

Паважаныя дэпутаты! Народ, аказаўшы Вам давер, тым самым звязаў з вамі свае надзеі на пазітыўныя перамены ў дзяржаве і грамадстве. І вы не можаце, проста не маеце права, не апраўдаць яго даверу і яго надзеі.

Заклікі Прэзідэнта Рэспублікі, а таксама дэпутатаў Вярхоўнага Савета XIII склікання аб тым, што трэба наладзіць канструктыўнае супрацоўніцтва паміж асобнымі галінамі ўлады (я ўпэўнены) будуць пачуты і падтрыманы ўсімі, хто ўсведамляе сваю адказнасць за лёс дзяржавы. Нам неабходна агульнымі намаганнямі забяспечыць грамадзянскую згоду і мір у нашым доме, не даць развалу эканомікі, зрабіць так, каб жыццё людзей сталася лепшым. Разумнай альтэрнатывы гэтаму няма.

Канстытуцыйны суд, якому ў мінулым годзе давялося неаднаразова выступаць у нялёгкай ролі арбітра ў спрэчцы паміж выканаўчай уладай і «старым» Вярхоўным Саветам, добра ведае ўсё гэта на сваёй скуры (прабачце за гэты непарламенцкі выраз). Сёння ўсім нам трэба ўмець не толькі глядзець, але і бачыць, умець не толькі слухаць, але і чуць. Гавораць, што гэта не кожнаму дадзена, але імкнуцца да гэтага (тым больш парламентарыям) трэба!

Паважаныя дэпутаты! Работа Вярхоўнага Савета XII склікання сёння ўжо гісторыя. Лёс гэтага Вярхоўнага Савета аказаўся нялёгкім. Няма патрэбы цяпер гаварыць пра недахопы яго работы, іх было нямала, пра іх шмат паведамлялася ў друку, па радыё і тэлебачанні. Але было б несправядлівым не сказаць сёння пра тое, што «стары» Вярхоўны Савет зрабіў вялізную работу па рэфарміраванню, абнаўленню дзеючага заканадаўства. Ім створана грунтоўная аснова для развіцця прававой базы ў многіх сферах дзяржаўнага і грамадскага жыцця рэспублікі. Прынята звыш 500 законаў, і сярод іх зоркай першай велічыні з'яўляецца Канстытуцыя Рэспублікі Беларусь. І мы сёння дастойна павінны ўсё гэта ацаніць. У гэтым плане мне ўяўляецца даволі карысным выкарыстанне ў рабоце новага Вярхоўнага Савета вопыту дэпутатаў, выбраных на другі тэрмін. У нас павінна быць пераемнасць.

Паважаныя дэпутаты! Як старшыня Канстытуцыйнага суда, я не буду цяпер гаварыць Вам пра стан канстытуцыйнай законнасці ў рэспубліцы. У пачатку лютага Канстытуцыйны суд накіруе Прэзідэнту і Вярхоўнаму Савету сваё пасланне аб стане канстытуцыйнай законнасці ў рэспубліцы. Пасля гэтага, на наш погляд, можна будзе арганізаваць парламенцкія слуханні па закранутых у пасланні праблемах.

Цяпер мне хацелася б абмежавацца толькі самымі агульнымі высновамі. Новая беларуская Канстытуцыя абвясціла высакародную мэту — пабудову ў нашай рэспубліцы прававой дзяржавы. Важнейшым прынцыпам прававой дзяржавы з'яўляецца прынцып вяршэнства закона. Сутнасць яго, калі сказаць коратка, у тым, што закон павінен панаваць ва ўсіх сферах дзяржаўнага і грамадскага жыцця; службовыя асобы і грамадзяне абавязаны дзейнічаць у рамках закона і на аснове закона. Сённяшнія рэаліі, на жаль, такія: у нас ёсць законы, але няма належнай законнасці. Калі мы не хочам захлынуцца ў прававым бязмежжы, сітуацыю трэба выпраўляць. Неабходны самыя рашучыя меры па ўмацаванню ў краіне законнасці.

Канстытуцыйны суд зыходзіць з таго, што законнасць у рэспубліцы не можа насіць палавінчаты характар, законнасць не можа быць частковай ці выбіральнай. Ці яна ёсць, ці яе няма. Трэцяга не дадзена.

У нас (у рэспубліцы) павінен няўхільна захоўвацца вызначаны артыкулам 6 Канстытуцыі прынцып падзелу дзяржаўнай улады, згодна з якім тры галіны ўлады (заканадаўчая, выканаўчая і судовая) у межах сваіх паўнамоцтваў — самастойныя, узаемадзейнічаюць паміж сабой, стрымліваюць і ўраўнаважваюць адна адну. Сёння неабходна (на заканадаўчым узроўні) дакладна вызначыць сферу кампетэнцыі кожнай галіны ўлады. У сувязі з гэтым мне хацелася б адзначыць, што ў снежні мінулага года Канстытуцыйны суд падверг прававой экспертызе законы аб Вярхоўным Савеце і аб Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь. Новаму Вярхоўнаму Савету трэба было б у бліжэйшы час прывесці гэтыя законы ў адпаведнасць з Канстытуцыяй і іх прыняць.

Паважаныя дэпутаты! Вам трэба прыняць нямала законаў. Паколькі адначасова прыняць іх усе немагчыма, трэба правільна вызначыць прыярытэтныя кірункі. На нашу думку, гэта эканоміка, правапарадак, правы чалавека.

Вялікую ўвагу трэба ўдзяліць перш за ўсё перагляду грамадзянскага і гаспадарчага заканадаўства. Яно груваскае і супярэчлівае, не адпавядае патрэбнасцям і рэаліям сённяшняга дня. Сярод законаў, якія рэгулююць таварна-грашовыя і іншыя адносіны ў сферы эканомікі, безумоўна, прыярытэт павінен быць аддадзены новаму Грамадзянскаму кодэксу, праект якога ў першым чытанні прыняты «старым» Вярхоўным Саветам.

Грамадзянскі кодэкс — гэта па сутнасці эканамічная канстытуцыя краіны. Іншыя законы яму павінны адпавядаць. Звярніце ўвагу, як у свой час мудра заўважыў Напалеон: «Мая сапраўдная слава не ў тым, што я выйграў 60 бітваў, а ў тым, што пры мне і з маім удзелам прыняты Грамадзянскі кодэкс Францыі».

Неабходна прызнаць, што рэфарміраванне дзеючага заканадаўства ў цяперашніх умовах ідзе бессістэмна, хаатычна. У сувязі з гэтым нам патрэбна навукова абгрунтаваная канцэпцыя развіцця і ўдасканалення ўсяго нашага заканадаўства. У адваротным выпадку мы будзем мець тое, што маем...

Даўно наспела неабходнасць у прыняцці спецыяльнага закона, у якім можна было б прадугледзець механізм падрыхтоўкі і прыняцця законаў і іншых нарматыўных актаў, г. зн. рэгламентаваць заканатворчы працэс. Калі сказаць коратка, размова ідзе аб законе з умоўнай назвай «Закон аб законах».

Па кожнаму законапраекту, які разглядаецца ў Вярхоўным Савеце, павінен быць прагноз аб магчымых прававых, эканамічных і сацыяльных выніках, якія могуць наступіць пасля яго прыняцця. На жаль, гэтым у рэспубліцы цяпер ніхто ўсур'ёз не займаецца. У Канстытуцыйным судзе мы лішні раз пераканаліся ў гэтым у ходзе разгляду прэзідэнцкага ўказа па льготах.

Мяркую, што ў сваёй заканатворчай дзейнасці Вярхоўнаму Савету (як і ўрачу) заўсёды трэба кіравацца мудрай запаведдзю «Не нашкодзь».

Магу запэўніць, што Канстытуцыйны суд заўсёды адкрыты для супрацоўніцтва з Вярхоўным Саветам і іншымі галінамі ўлады ў інтарэсах чалавека, які з'яўляецца, як запісана ў Канстытуцыі, найвышэйшай каштоўнасцю грамадства і дзяржавы.

Паважаныя дэпутаты! Дазвольце мне ад імя Канстытуцыйнага суда, Вярхоўнага суда і Вышэйшага гаспадарчага суда пажадаць Вам поспехаў у Вашай высакароднай справе.

З НАГОДЫ

Якаў АЛЯКСЕЙЧЫК:

«МЫ НІКОГА НЕ ПАВУЧАЕМ, МЫ СЛУЖЫМ ЯГО ВЯЛІКАСЦІ ФАКТУ»

75-гадовы юбілей БЕЛТА хаця і з'яўляецца падставай для размовы з генеральным дырэктарам старэйшага і буйнейшага інфармацыйнага агенцтва Беларусі Якавам Аляксейчыкам, усё ж асноўны абсяг гутаркі — пра надзённыя клопаты і праблемы. А іх, вядома ж, нямала.

— Калі б спатрэбілася падвадзіць пэўныя вынікі, што можна сказаць пра дзейнасць БЕЛТА за апошнія гады?

— Перш-наперш трэба падкрэсліць, што галоўная асаблівасць заключаецца ў тым, што БЕЛТА створана дзяржавай для забеспячэння пэўных жа дзяржаўных інтарэсаў. А менавіта ў дзейнасці БЕЛТА трансфармуецца зацікаўленасць дзяржавы ў тым, каб работа інстытутаў улады асвятлялася як мага шырэй.

Што датычыцца апошніх гадоў, то тут галоўная і характэрная акалічнасць выяўляецца ў тым, што мы перасталі займацца не сваёй справай. Раней жа агенцтва выконвала і прапагандысцкія функцыі. Цяпер у нас поўнае разуменне, чым павінна займацца БЕЛТА, — збіраць і распаўсюджваць інфармацыю. Мы нікога сёння не павучаем, мы служым яго вялікасці Факту. У сваіх паведамленнях імкнёмся адказаць на тры пытанні: што адбылося, дзе і калі. Калі і ёсць у тэксце ацэнка, пэўны аналіз, то яны выкладзены са слоў спецыялістаў. Ці то ў галіне эканомікі, ці то ў галіне права — у залежнасці ад тэмы, ад раскрытага факта.

— Сёння і БЕЛТА ў нейкай ступені пастаўлена ва ўмовы канкурэнцыі. Ці вучыцеся вы нечаму ў сваіх калег з іншых агенцтваў?

— Безумоўна. Найважнейшая задача любога інфармацыйнага агенцтва ва ўмовах асабліва рынку — як мага хутчэй зрабіць і перадаць інфармацыю. І вось тут, шчыра прызнаюся, у нас не заўсёды атрымліваецца хутчэй. Але мы вучымся — і манеры падачы таксама. Параўноўваем сваю стужку са стужкай БелаПАНа. У свой час добрым урокам для нас быў прыезд у Мінск для асвятлення саміта ў рамках СНД брыгады ТАСС. Мы ўключылі туды сваіх людзей, каб яны ўбачылі, як жа трэба выстраліць інфармацыяй. Менавіта выстраліць, каб апярэдзіць усіх іншых.

— Хоць вы і праяўляеце пэўную самакрытычнасць, БЕЛТА для нас — першае, калі можна так сказаць, агенцтва, першы памочнік у забеспячэнні газеты інфармацыяй. Але наколькі агенцтва тэхнічна баяздольнае, наколькі, выкарыстоўваючы вашы ж параўнанні, вы забяспечаны малой і вялікай «артылерыяй», каб выстраліць і найхутчэй, і найтрапней, і як мага далей?

— Дзякуй вам за вызначэнне нашых прыярытэтаў. І, дарэчы, хачу ў сваю чаргу напомніць вось што: «Звязда» ў свой час — 18 студзеня 1921 года — першай паведаміла пра ўтварэнне Беларускага аддзялення РОСТА, якое і стала правобразам Беларускага тэлеграфнага агенцтва. І з той пары ў нас са «Звяздою» самыя цесныя сувязі. «Звязда» многа і шмат нас друкуе, вельмі чуйна рэагуе на нашу інфармацыйную стужку.

Спецыфіка дзяржаўнага агенцтва ставіць нас у крыху асаблівыя ўмовы, што датычыцца аператыўнасці. Іншым дазволена падрыхтаваць інфармацыю са спасылкай на чуткі. Нам жа гэта рабіць не з рукі. Мы ж павінны ў першую чаргу выказваць пункт гледжання афіцыйных структур. Іначай, калі будзем разыходзіцца, то проста будзем уводзіць насельніцтва ў зман. Калі і гаворым пра чуткі, то абавязаны ці пацвердзіць іх, ці абвергнуць.

Што датычыцца тэхнікі, то яна, канешне ж, не лепшая. Мы працуем над тым, каб яе палепшыць. Сёе-тое ўжо зроблена. Але і сённяшнія нашы магчымасці дазваляюць (на крайні выпадак — у сталічныя газеты) перадаць інфармацыю імгненна. І «Звязда», і «Советская Белоруссия», іншыя газеты звязаны электроннай сувяззю з нашай базай даных. Газетам не трэба чакаць нават, пакуль мы нешта перададзім. Яны могуць самі «забрацца» ў наш банк даных і ў любую хвіліну прагледзець усю інфармацыю.

Іншая справа, што нашы сродкі не дазваляюць выводзіць інфармацыю за межы Беларусі.

— Перапетыі цяперашняга жыцця ўвялі ў нашу рэчаіснасць разуменне і асэнсаванне суверэнітэту і незалежнасці Беларусі. Гэта накладвае неверагодна цяжкія задачы на ўсе сродкі масавай інфармацыі. Беларусь жа ў свеце ведаюць даволі слаба. А калі гаварыць пра абывацеля, то ён і зусім не ведае, што ж гэта за краіна такая, дзе, у якім, маўляў, куточку Расіі жывуць беларусы...

— Калі мы хочам, каб пра нас ведалі ў свеце, то, канешне ж, трэба прадаставіць свету інфармацыю. Калі мы скардзімся, што Беларусь яшчэ з'яўляецца тэраінкогніта ў вялікім свеце, то задаваць пытанне трэба сабе: а ці ж расказалі мы пра айчынны эканамічны, вытворчы патэнцыял, пра айчынную культуру?

Раней, што датычыцца замежжа, мы кантактавалі толькі з ТАСС, былі ў гэтым плане як бы яго філіялам. Цяпер знайшлі магчымасць перадачы ўласна беларускай інфармацыі напрамую без пасрэдніцтва Масквы. Абменьваемся паведамленнямі з краінамі Балтыі, Украінай, Малдовай. Прадстаўляем сваю інфармацыю ў пасольствы замежных краін, іншым структурам, у тым ліку і эканамічным. Але, шчыра кажучы, гэта толькі першыя крокі. Ізноў жа нас стрымлівае ў пэўным плане тэхнічнае забеспячэнне. Нашы жорсткія тэлетайпныя сістэмы састарэлі. Прыйшоў час сувязі па тыпу «камп'ютэр—камп'ютэр», прыйшоў час электроннай пошты. Сёння карэспандэнт павінен у любы час перадаць сваё паведамленне ў агенцтва, а тое ўжо павінна мець магчымасць свой інфармацыйны сервіс прадаставіць як найхутчэй у любую краіну свету, у любое выданне. Пакуль сіламі калектыву задачу гэтую не вырашыць. Гэта клопат вялікай дзяржаўнай значнасці.

— Застаецца спадзявацца, што дзяржава, урад, Прэзідэнт будуць ставіцца з разуменнем да захавання і пашырэння, тэхнічнага забеспячэння інфармацыйнай аўры Беларусі...

— Зараз, наколькі я ведаю, распрацоўваецца спецыяльная праграма, практычна ўсе пункты якой прадугледжваюць інфармаванне замежнай грамадскасці пра жыццё Беларусі. Вялікае месца ў праграме адведзена і нашаму агенцтву. Так што разуменне з боку ўлады ёсць. Будзем сумесна працаваць над выкананнем і гэтай задачы.

— Дзякуй за гутарку. З юбілеем вас! Няхай спраўдзяцца ўсе самыя добрыя спадзяванні.

Гутарыў Алесь КАРЛЮКЕВІЧ.

ЗНОЎ «ПТУШКІ» ЛЯЦЯЦЬ НА ЗАХАД. НАВАТ ЗІМОЙ

Напярэдадні выхадных дзён аператыўная група Гродзенскага райаддзела міліцыі на чале са старшым оперупаўнаважаным З. Багдзевічам праводзіла рэйд у наваколлі памежнага Парэчча.

Мэтай была барацьба з правозам безакцызных тавараў праз мяжу. Не даязджаючы чатырох кіламетраў да Парэчча, заўважылі цені ад двух аўтамабіляў, якія ў прыцемках рухаліся ў бок асноўнай трасы. Гэта акалічнасць зацікавіла міліцыянераў. З таксама выключанымі фарамі яны прыладзіліся ў хвост «дзеяткі», а потым і спынілі яе. Але нічога незвычайнага ў салоне «Жыгулёў», на першы погляд, не было. Дакументы ў вадзіцеля, мясцовага жыхара, былі ў парадку, нічым не вызначаліся і два пасажыры, як потым аказалася, літовец і індус. Адзінае, што выклікала падазрэнне — наяўнасць у салоне японскай радыёстанцыі. А ці не выконвае гэта тройца ролю разведчыкаў для асноўнага транспарту — грузавіка, які спыніўся ў паўкіламетры?

І сапраўды, тэнтаваны кузаў «ГАЗ-66» быў цалкам забіты пасажырамі — выхадцамі з Індыі і Пакістана. Таму чатыром аператыўнікам давялося праявіць кемлівасць і рашучасць, каб утрымаць страката апранутую публіку ад разбягання па мясцовых л я с а х .

Толькі стрэл угору маёра Багдзевіча прымусіў парушальнікаў мяжы застацца на месцы. Калі ж на падмогу опергрупе прыбыў АМОН з Гродна, затрыманых перадалі пагранічнікам.

Калі чакаць наступную партыю аматараў заходняга раю?

Георгій СЫСОЙ.
Прэс-цэнтр УУС Гродзенскага аблвыканкома.

СПОРТ-ЭКСПРЭС

ВАТЭРПАЛІСТЫ РЫХТУЮЦЦА ЗАВАЯВАЦЬ ЛІЦЭНЗІЮ

Беларусь можа заваяваць яшчэ адну ліцэнзію на Алімпійскія гульні ў Атланту. Пры ўмове, што ватэрпалісты нашай краіны паспяхова згуляюць міжнародны турнір, які пройдзе з 17 па 21 студзеня ў французскім горадзе Мюлузе.

У спаборніцтвах акрамя нашай каманды выступяць зборныя Грузіі, Югаславіі, Францыі і Славакіі. Для таго, каб стаць шчаслівымі ўладальнікамі адной з трох пуцёвак, якія разыгрываюцца, беларусам трэба будзе завяршыць турнір як мінімум на трэцім месцы.

РЭЙТЫНГ ЗВЕРАВАЙ ПАНІЗІЎСЯ

Міжнародная асацыяцыя тэнісістаў-прафесіяналаў вывесіла нядаўна спіс мацнейшых тэнісістаў і тэнісістак свету па стану на 8 студзеня.

Сярод прадстаўнікоў моцнага полу наперадзе па-ранейшаму амерыканскі «дуэт» — Піт Сампрас і Андрэ Агасі. У жанчын верхнія радкі ў рэйтынгу таксама пакуль нязменныя: першай ідзе нямецкая тэнісістка Штэфі Граф, услед за ёй — Моніка Селеш.

Мінчанка Наталля Зверава пасля некаторага ігравога зацішша апусцілася ўніз спіса мацнейшых і цяпер займае толькі 14-е месца.

Уладзімір ЗДАНОВІЧ.

КРЫМІНАЛ, ЗДАРЭННІ

У рэспубліцы за мінулыя суткі адбылося 12 сур'ёзных дарожна-транспартных здарэнняў. 13 чалавек атрымалі раненні рознай ступені цяжкасці і знаходзяцца на лячэнні ў бальніцы. Большая частка здарэнняў прыпадае на Мінск, што тлумачыцца, у прыватнасці, небывалым снегападам.

АРСЕНАЛЫ ДОМА І Ў ГАРАЖЫ

Працягваецца работа па канфіскацыі зброі і боепрыпасаў у грамадзян, якія назапашваюць іх у сябе напэўна не для ўласнай абароны. Так, у жыхара аднаго з пасёлкаў Віцебскага раёна спачатку ў яго дома быў знойдзены арсенал стралковай зброі, а потым на ўсякі выпадак праверылі і яго гараж. Тут захоўвалася 8 тратылавых шашак, 10 метраў бікфордавага шнура, 10 электрадэтанатараў, інжынерна-хімічная маёмасць на суму ні многа, ні мала — 200 млн. рублёў. Гэтымі днямі была таксама канфіскавана зброя ў жыхароў Гомеля, Мінска і іншых гарадоў.

Кожны дзень паступае інфармацыя аб выяўленні на кватэрах у грамадзян мікралабараторый па апрацоўцы і вытворчасці наркатычных сродкаў. Так, у Мінску у адной з кватэр затрыманы двое іншагародніх, у якіх канфіскавана 3 кг макавай саломкі, 1 літр экстракту опію, шпрыцы і посуд для вырабу наркотыкаў.

БЫВАЕ І ТАКОЕ

Не часта, але ўсё ж маюць месца факты незвяртання па дапамогу ў праваахоўныя органы грамадзян, якія падвергліся нападу з боку злачынцаў. Прычыны тут розныя, але ў большасці яны тлумачацца тым, што пацярпеўшыя баяцца помсты. Нахабныя злачынцы, якіх мінавала кара, учыняюць новыя злачынствы да таго часу, пакуль усё-такі караючы меч не насцігне іх. Так, гэтымі днямі ўстаноўлена, што арыштаваныя ў маі мінулага года двое маладых непрацуючых жыхароў Жодзіна і двое жыхароў Барысава яшчэ у красавіку ўварваліся ў кватэру жыхаркі сталіцы, якая пражывае па вуліцы Галадзеда, і, пагражаючы пісталетам, забралі ў яе скураную куртку і радыётэлефон. Пацярпеўшая ў міліцыю з заявай так і не звярталася. Узбуджана крымінальная справа, вядзецца следства.

ВОСЬ ДЫК КВАТАРАНТ

Брыгадай хуткай медыцынскай дапамогі з дома па вул. Яблыневай у 3-ю клінічную бальніцу з сечанымі ранамі галавы былі дастаўлены непрацуючыя 23-гадовыя муж і жонка. У выніку папярэдняга следства ўстаноўлена, што такія сур'ёзныя раны з мэтай завалодання маёмасцю і грашыма сваіх гаспадароў прычыніў ім іх кватарант, які прыехаў з Пухавіцкага раёна і пасяліўся ў іх. Мараль гэтага здарэння напрошваецца сама сабой — гаспадары, будзьце асцярожныя пры выбары сабе пастаяльцаў.

Васіль КУРЛОВІЧ, прэс-цэнтр МУС.

ЗЛАЧЫННЫ МАСКАРАД

Трое ў масках зайшлі ў адзін з гаражоў на вуліцы Флёрава ў Оршы, дзе паспрабавалі завалодаць машынай замежнай маркі. Сустрэўшы актыўнае супраціўленне ўладальніка аўтамабіля і спалохаўшыся яго крыкаў аб дапамозе, грабежнікі рэціраваліся.

Але гаспадар гаража працягваў праследаваць малайцоў, якія разбегліся ў розныя бакі. На дапамогу прыйшоў камандзір узвода аб'яднання «Ахова» лейтэнант міліцыі Уладзімір Міхалік, які выпадкова аказаўся тут. Ён і змог затрымаць аднаго са злачынцаў, нягледзячы на спробу таго прымяніць рэвальвер, зараджаны баявымі патронамі. Удзельнікам набегу на аршанскія гаражы аказаўся «гастралёр» з Віцебска. Устаноўлены і яго хаўруснікі.

Яшчэ тры «масачнікі» уварваліся ў кватэру гандлёвага агента ў Віцебску і адабралі, пагражаючы абрэзам, 5 мільёнаў «зайчыкаў» і 4 мільёны расійскіх рублёў... Два з іх, мясцовыя жыхары, ужо затрыманы групай аператыўнага рэагавання АМОН.

Вольга СІДАРОВІЧ, БЕЛТА.

ЯШЧЭ АДЗІН МАНЬЯК?

З самай раніцы 8 студзеня ў дзяжурную часць Брэсцкага аддзела ўнутраных спраў на транспарце звярнулася работніца станцыі Брэст-Усходні Г. Яна паведаміла, што каля гадзіны таму прама на тэрыторыі станцыі на яе накінуўся невядомы малады чалавек, які парваў на ёй адзенне, спрабуючы згвалтаваць.

Аператыўнікі спрацавалі дакладна, і хутка падазроны быў затрыманы і змешчаны ў следчы ізалятар. Ім аказаўся брастаўчанін К., непрацуючы. Да таго ж высветлілася, што ён на 20 гадоў маладзейшы за выпадкова выбраную для згвалтавання саракагадовую жанчыну.

Дзяніс ЖУРАЎЛЁЎ, Таццяна СМІРНОВА, БЕЛТА.

ВАМ АДКАЗВАЕ ЮРЫСТ

ДАДАТКОВЫ ВОДПУСК МНАГАДЗЕТНЫМ МАЦІ. ЯКІ ЁН?

«У адным з нумароў вашай газеты паведамлялася аб ільготах для мнагадзетных маці. Упаміналася і такая — пра дадатковы водпуск для жанчын, якія маюць двух дзяцей да 12 гадоў. На якой падставе даецца гэты водпуск і якая яго працягласць?» — пытаецца наша чытачка з Віцебскай вобласці.

— Сапраўды, такая льгота ёсць. Па жаданню працуючых жанчын, якія маюць двух і больш дзяцей ва ўзросце да 12 гадоў (уключаючы год дасягнення гэтага ўзросту), за кожны каляндарны год прадастаўляецца для догляду за дзецьмі трохдзённы аплатны водпуск. Але пры гэтым дзейнічае адна ўмова: агульная працягласць штогадовага і дадатковага водпускаў не павінна перавышаць 28 каляндарных дзён.

Варта зазначыць і тое, што акрамя аплатнага можа прадастаўляцца і водпуск без захавання заработнай платы. Яго працягласць да двух каляндарных тыдняў.

Указаныя водпускі былі прадугледжаны яшчэ саюзным заканадаўствам, але дзейнічаюць у нашай рэспубліцы і цяпер.

Наталля ДОЎНАР, юрыдычны кансультант «Звязды».

РЭПАРЦЁР АТРЫМАЎ ЗАДАННЕ...

папарыцца ў лазні

Спецыялісты рэкамендуюць аддаваць перавагу рускай лазні, бо дужа ж гэта карысная справа: вільготная пара спрыяе вывяду непатрэбных рэчываў з арганізма. Ды і прыемная, асабліва за тыя грошы, якія каштуе гэтая паслуга.

Самі прыкіньце, якое задавальненне купіш за 4—8 тысяч (кошт білета ў агульны аддзел сталічных лазняў вар'іруецца ад 3 тысяч 500 рублёў да 7 тысяч 800)? «Нажніцы» тлумачацца ступенню камфартабельнасці лазні, ва ўсякім разе, касірка мне так адказала. Зрэшты, які камфорт можа быць у агульным аддзяленні? Хіба што ў 12 гадзін дня ды ў будні там будзе свабодна і не прыйдзецца чакаць. Па выхадных жа трэба запасацца кніжкай і цярпеннем, бо іншы раз і гадзіну ў чарзе прастаіш. Праўда, можна заняцца больш карыснай справай. Якая лазня без парыльні? Бярозавы венік за 3,5 — 4 тысячы рублёў вам прапануюць калі не на касе, дык бабулькі-дзядулькі на ганку. Піва, без якога лазня сапраўднай не будзе, на самай справе піць не рэкамендуецца. Спецыялісты дазваляюць выпіць усяго адзін куфаль, калі водныя працэдуры вы прымаеце 2-3 гадзіны. На гэты выпадак яно спатрэбіцца, але цягнуць з сабой бутэлькі, як правіла, няма неабходнасці — у лазні, звычайна, і піва, і мінвада, і сокі прадаюцца. І нават па цане, якая не адрозніваецца ад магазіннай. Калі забыліся мыла — у лазні набудзеце, не заўсёды, праўда, «Camay» і «Palmolive», але выбар ёсць: вам якое больш падабаецца — «Дзіцячае» ці «Хвойнае»?

«Люксавае» задавальненне каштуе ад 200 да 230 тысяч рублёў. Запускаюць у такі «нумар» па 5 чалавек, так што «на брата» прыпадае 40—45 тысяч. Калі скінуцца ўтраіх, то «люкс» каштуе 125 тысяч рублёў. Толькі пра гэтыя білеты трэба загадзя паклапаціцца, звычайна за дзень-два. У суботу-нядзелю лепш не турбавацца, бо амаль бессэнсоўна. Зрэшты, калі сродкі дазваляюць, можна наведаць лазні, дзе «люкс» каштуе 60 долараў на тры гадзіны і 40 — на дзве.

Жанна КАТЛЯРОВА.

У СВЕЦЕ

ПЕЛЕНГ-НАВІНЫ

● ДА ЗАЛОЖНІКАЎ ДАЛУЧЫЛІСЯ 37 МІЛІЦЫЯНЕРАЎ

У руках чачэнскіх баевікоў у сяле Першамайскае, як высветлілася ўчора, акрамя заложнікаў з Кізляра знаходзяцца яшчэ 37 міліцыянераў. Яны былі захоплены тэрарыстамі ў сераду на блок-пастах сяла. Лідэр тэрарыстаў Салман Радуеў заявіў сёння на перагаворах, што лёс міліцыянераў залежыць ад уступчывасці ўладаў. Такім чынам, у чачэнцаў знаходзіцца амаль 200 заложнікаў. Радуеў запатрабаваў прыбыцця на перамовы кіраўніцтва Дагестана і замежных журналістаў, каб зрабіць важную заяву. Акрамя гэтага ён патрабуе арганізацыі асаблівай сустрэчы з прадстаўнікамі Міжнароднага Чырвонага Крыжа.

● РАЗАМ З ЖАЛОБАЙ ПАЧЫНАЕЦЦА СКАНДАЛ

У Францыі ўчора пачаліся жалобныя мерапрыемствы ў сувязі са смерцю былога французскага прэзідэнта Франсуа Мітэрана. У саборы Парыжскай Божай Маці праходзіла ўрачыстая служба ў памяць Мітэрана, а ў яго родным горадзе Жарнаку прайшло пахаванне экс-прэзідэнта. На ім, згодна з воляй нябожчыка, прысутнічалі толькі родныя і блізкія сябры. Чацвер быў аб'яўлены ў Францыі днём нацыянальнай жалобы. Сярод тысяч людзей, якія прыйшлі на плошчу Бастыліі, каб дастойна развітацца з Мітэранам па закліку створанай ім сацыялістычнай партыі, былі вядучыя фігуры французскага левага руху, у тым ліку і тыя, хто быў пры Мітэране членамі ўрада. Былі забыты былыя рознагалоссі, і экс-прэзідэнту аддавалі пашану як чалавеку, які прывёў французскіх левых да ўлады. Школы і дзяржаўныя ўстановы не былі зачынены, але ў іх прайшлі хвіліны маўчання. У сувязі з гэтым газета «Індэпендэнт» звярнулася да тэмы, якая пагражае сур'ёзным скандалам. Гаворка ідзе перш за ўсё пра тыя нетрадыцыйныя метады, з дапамогай якіх урачы лячылі Мітэрана. Яго брат Рабер заявіў у інтэрв'ю французскаму тэлебачанню, што былога прэзідэнта можна было б выратаваць, каб да яго былі дапушчаны замежныя спецыялісты. Яго папрок падтрымаў галоўны спецыяліст па ракавых захворваннях адной з вядучых парыжскіх клінік. Па яго словах, Мітэрана лячылі шарлатаны, якія звярталіся да магіі і якія параілі яму не карыстацца класічнымі медыцынскімі метадамі.

У французскай прэсе з'явіліся паведамленні, што ўжо першыя медыцынскія абследаванні Мітэрана ў якасці прэзідэнта паказалі, што ён хворы на рак. Аднак вынікі абследавання былі ўтоены ад грамадскасці. Каб стан яго здароўя быў вядомы выбаршчыкам, наўрад ці Мітэран быў бы выбраны прэзідэнтам на другі тэрмін. Цяперашняму прэзідэнту Шыраку будзе зараз нашмат цяжэй процістаяць грамадскаму ціску з тым, каб ён абнародаваў даныя аб стане свайго здароўя.

● ВЫБРАНЫ НОВЫ ПРЭМ'ЕР ЯПОНІІ

Новым прэм'ер-міністрам Японіі выбраны Эрутара Хасімота, 58-гадовы лідэр ліберальна-дэмакратычнай партыі. За яго прагаласавалі большасць дэпутатаў парламента ў ходзе нечарговай сесіі вышэйшага заканадаўчага органа краіны. Перад гэтай падзеяй учора раніцай папярэдні Кабінет Міністраў падаў у адстаўку, а экс-прэм'ер Мураяма аб'явіў аб сваёй адстаўцы яшчэ ў мінулую пятніцу.

● ЗЕБРЫ І АКУЛЯРЫ

Ветэрынарныя ўрачы заапарка Бразавіля (Конга) выявілі, што ў зебраў, якія там знаходзіліся, сапсаваўся зрок і, як вынік, пагоршылася агульнае самаадчуванне. Было вырашана падабраць для іх акуляры. На гэта пайшлі два месяцы. Пасля таго, як зрабілі спецыяльныя акуляры, жывёл прывучылі іх насіць. І зараз 4 пары маладых зебраў ходзяць у акулярах. Жывёлы супакоіліся і добра сябе адчуваюць.

Радыё «Свабода», «Голас Амерыкі», «Радыё Расіі» і «Радыё-РОКС» слухаў Сяргей ПРОТАС.

ІНФАРМ-КАКТЭЙЛЬ

Прыметным пагаршэннем здароўя ў апошнія гады жыхары Паднябесся абавязаны штодзённым стрэсам і шкодным звычкам накшталт курэння.

Да такой высновы прыйшлі ўдзельнікі медыцынскага сімпозіуму «Кітайская ахова здароўя ў XXI стагоддзі», што прайшоў у Пекіне. У цэнтры абмеркавання была папулярызацыя здаровага ладу жыцця. Тэма вельмі актуальная: паводле даных кітайскіх медыкаў, звыш 70 працэнтаў смерцяў у краіне выкліканы такімі шырока распаўсюджанымі хваробамі, як гіпертанія, захворванне сардэчна-сасудзістай сістэмы і дыябет. Каэфіцыент такога роду хвароб дасягнуў у краіне 11 на адну тысячу насельніцтва, што ўшчыльную наблізіла Кітай да аналагічнага паказчыка ў вядучых індустрыяльных краінах.

ІТАР—ТАСС

Арцёмаўскім гарадскім ЗАГСам (Свярдлоўская вобласць) зарэгістраваны незвычайны шлюб. Жаніху і нявесце на дваіх спoўнілася больш як 140 гадоў, калі яны нарэшце вырашылі, што дастаткова праверылі свае пачуцці і самы час афіцыйна афарміць адносіны. З гэтай нагоды іх прыйшлі павіншаваць іх дзеці і падрастаючыя ўнукі.

ЕАН

Лімон вагой 995 грамаў вырас на падаконніку кватэры кранаўшчыцы «Тагілспецшахтабуда» (Свярдлоўская вобласць) Таццяны Рудаковай.

З моманту завязі плода і да падзення з галінкі рослага волата прайшло роўна дзевяць месяцаў. Гэта ўжо другі плод, які падарыла малое дрэўца. У мінулым годзе ўраджай склаў 650 грамаў. Экзатычны цытрусавы тады таксама ўпаў з галінкі пад самы Новы год. Гаспадыня ўжо знайшла на дрэўцы, што вызвалілася, новую завязь.

«Труд».

СЁННЯ

СОНЦА

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск –	8.22	16.12	7.50
Віцебск –	8.19	15.56	7.37
Магілёў –	8.11	16.02	7.51
Гомель –	8.01	16.06	8.05
Гродна –	8.36	16.29	7.53
Брэст –	8.29	16.37	8.08

МЕСЯЦ

Апошняя квадра 13 студзеня

ІМЯНІНЫ

Пр. Макарыя, Анісіі, Цімона

К. Анісcі, Аркадзя

НАДВОР'Е

Сёння ўдзень па рэспубліцы чакаецца воблачнае з праясненнямі надвор'е, на значнай частцы тэрыторыі невялікі снег, месцамі туман, слабы галалёд, на дарогах галалёдзіца. Тэмпература паветра ў Гродне — каля нуля, Брэсце — 0—2 градусы цяпла, Мінску — 1—3, Гомелі, Магілёве, Віцебску — 4—6 градусаў марозу.

У наступныя двое сутак месцамі кароткачасовы снег, па захаду туман, галалёд. Тэмпература ўначы — 3—8, удзень — 0—5, ва ўсходніх раёнах уначы — 10—15, удзень — 4—9 градусаў марозу.

МЕДЫЦЫНСКІ ПРАГНОЗ НАДВОР'Я НА 12 СТУДЗЕНЯ

Надвор'е будзе вызначацца полем паніжанага атмасфернага ціску, панізіцца і ўтрыманне кіслароду ў паветры. У такіх умовах захаваецца верагоднасць пагаршэння самаадчування ў метэазалежных хворых з захворваннямі дыхальнай і сардэчна-сасудзістай сістэм. У мэтах прафілактыкі рэкамендуецца захоўваць ашчадлівы рэжым, рэгулярна прымаць лекавыя прэпараты, прызначаныя ўрачом. Асобам, схільным да паніжэння артэрыяльнага ціску, паказаны прыём лёгкіх танізуючых сродкаў (настойкі жэньшэню або лімонніку).

Антаніна КАРОЗА, навуковы супрацоўнік БелНДІ кардыялогіі.

Згубленае пасведчанне ліквідатара наступстваў аварыі на ЧАЭС № 466183 серыі А, выдадзенае на імя Грышына Аляксандра Уладзіміравіча, лічыць несапраўдным.

Сябры і паплечнікі, палітычныя аднадумцы выказваюць шчырае спачуванне намесніку старшыні БНФ «Адраджэньне» Юрасю Беленькаму ў вялікім горы — смерці сястры Алы.

Сябры, паплечнікі, палітычныя аднадумцы выказваюць шчырае спачуванне Кручак Алене Васільеўне ў яе горы — смерці бацькі.

Панядзелак, 15 студзеня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст. Нерухомасць.
8.00 «Мікалай Быкаў — франтавы аператар», «Іх зброя — кінакамера». Дак. фільмы.
8.40 «Тры лімоны для каханай». Мастацкі фільм.
9.45 «Новая сустрэча. Святлана Стрэзева». Фільм-канцэрт.
10.10 «Мумі Троль і іншыя», «Шлях дамоў». Мультфільмы.
11.10 «Анюта». Фільм-балет.
12.20 «Прыгоды Шэрлака Холмса і доктара Ватсана». Мастацкі фільм. 1-я серыя «Кароль шантажу».
15.00 Навіны.
15.15 «Футбаліст». Мастацкі фільм.
16.40 Тэлебачанне — школе. Мая Радзіма — Беларусь. 4-ы клас. Побыт вясковых жыхароў Беларусі ў XVIII—XIX стагоддзях.
17.05 «На добры лад». Перадача з Брэста.
17.20 Параграф. Праблемы працаўладкавання інвалідаў. Прамая лінія.
17.50 Музычны антракт.
18.00 «Чэмпіён у лесе», «32 снежня». Мультфільмы.
18.25 Эканамікст. Нерухомасць.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная перадача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «Рызыка-версія». Тэлегульня.
19.40 «Гэта мы не праходзілі». Эканамічная перадача.
19.55 Памяці народнага пісьменніка Беларусі Івана Чыгрынава.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 Фільматэка. «Апошні візіт». Мастацкі фільм.
23.20 Чэмпіянат Англіі па футболу. «Тотэнхем-Хотспур» — «Манчэстэр Сіці». У перапынку (0.05) — Навіны.

ГРТ

14.00, 14.00, 22.30 Навіны.
14.20 «Віджыт спяшаецца на дапамогу».
14.40 Марафон-15.
15.00 Зорная гадзіна.
15.35 «Элен і хлопцы». Серыял.
16.00 Джэм.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 «Сакрэт Трапіканкі». Серыял.
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю». Тэлегульня.
19.00 «Мы». Аўтарская праграма У.Познера.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.45 «Зімняя вішня». Серыял. 5-я с.
21.45 «Сярэбраны шар». Вядучы У.Вульф.
22.40 Новае кіно. Б.Грабеншчыкоў у фільме «Два капітаны два».

Канал «Расія»

15.05 Там-там навіны.
15.20 Свята кожны дзень.
15.30 Новая лінія. «Дэпеша».
16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
16.20 Імперыя гульняў.
17.10 Кліп-антракт. Група «На-на».
17.15 Выратаванне 911.
18.10 L-клуб.
19.25 Падрабязнасці.
19.35 «Данайцы, што прыносяць дары». Мастацкі фільм.. Частка 2-я.
20.40 Рэпарцёр.
20.55 Надвор'е.
21.05 Без рэтушы.
22.30 Рака часу.
22.35 Аўтаімгненне.
22.40 «Вобразы кахання». Дзённік кінафестывалю.
22.50 «Спрут-5». Мастацкі фільм. 1-я серыя.

НТБ

17.05 «Цудоўныя гады».
17.30 Футбольны клуб.
18.00, 21.00, 23.00 «Сёння».
18.35 Герой дня.
19.00 Рускі . дэтэктыў. «Спрытнюга і Хіпоза».
20.30 Рэн-ТБ прадстаўляе: «Юрый Рост. Вяртанне ў канюшню».
21.35 «Доктар Куін, жанчына-ўрач».
22.30 Часінка.
23.20 Музычная праграма «Пілот-2».

Санкт-Пецярбург

12.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм ТБ.
12.10 «Мануэла».
13.00 Хуткая дапамога.
13.30 Падарожжа па Усходзе.
13.40 «Чалавек з Карлеоне». Мастацкі фільм (Італія).
15.00 Страсці-мардасці.
15.15 Стыль жыцця.
15.40 «Нямецкая хваля».
16.00 «Граф Люксембург». Аперэта Ф.Легара.
18.10 Вялікі фестываль.
18.50 Спартыўныя навіны.
18.55 «Мануэла».
19.50 Тэлеслужба бяспекі.
20.00 «Нумар люкс для генерала з дзяўчынай». Мастацкі фільм.
22.00 Спорт, спорт...
22.15 Дзень нараджэння.
22.20 Тэлекампакт.

Аўторак, 16 студзеня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 Аўта-парк.
8.30 Абібок.
9.00 Тэлебачанне—школе. Мая Радзіма — Беларусь. 4-ы клас. Побыт вясковых жыхароў Беларусі ў XVIII-XIX стагоддзях.
9.25 «Вестгейт». Тэлесерыял.
10.20 «Прыгоды Мурзілкі», «Мурзілка на спадарожніку». Мультфільмы.
11.00 «Саўраска». Мастацкі фільм.
12.05 «Толькі жартам». Фільм-канцэрт.
12.35 «Прыгоды Шэрлака Холмса і доктара Ватсана». 2-я серыя «Смяротная сутычка».
15.00 Навіны.
15.15 Гандлёвы дом.
15.30 «Рамансы на вершы М.Цвятаевай».
15.55. Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. 6-ы клас. У.Караткевіч. «Зямля пад белымі крыламі».
16.25 «Усе пра ўсё». Праграма для дзяцей.
16.45 «Тры бананы». Мультфільм.
17.00 Урокі Наталлі Наважылавай.
17.30 «Памежжа». Перадача з Гродна.
17.50 Музычны антракт.
18.00 «Рускія лакі». Дак. фільм.
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная перадача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 Чарнобыль: праблемы і вырашэнні.
19.40 «Вестгейт». Тэлесерыял (ЗША).
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 А.Фрэйндліх, А.Міронаў, К.Васільева ў мастацкім фільме «Кахаць».
23.25 «Супергол». Агляд матчаў футбольных чэмпіянатаў.
24.00 Навіны.
0.15 «Рок-карона-95». Гурт «Адлюстраванне».

ГРТ

5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.00 Навіны.
8.15 «Сакрэт Трапіканкі».
9.55 Смехапанарама.
10.30, 18.35 «Адгадай мелодыю». Тэлегульня.
11.10 «Тэлерадыёкампанія «Мір».
11.50 А.Якаўлева ў маст. фільме «Выхаванне жорсткасці ў жанчын і сабак». 1-я с.
13.05 «Ослік». Мультфільм.
13.15. «30 выпадкаў маёра Земана».
14.20 «Віджыт спяшаецца на дапамогу».
14.40 Кварьетэ «Вясёлая квампанія».
14.50 Мульцітролія.
15.10 Чароўны свет, або Сінема.
15.35 «Элен і хлопцы». Серыял.
16.00 ...Да шаснаццаці і старэйшым.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 «Сакрэт Трапіканкі». Серыял.
18.10 Гадзіна пік.
19.00 Тэма.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!».
20.00 Час.
20.45 «Зімняя вішня». 6-я с.
21.45 Калядная карусель «Трыумфу» ў Вялікім тэатры.
22.40 Масква — Крэмль.
23.10 «Т.С.Н.» Серыял.
00.00 Сем дзён спорту.
0.30 Ю.Саломін у маст. фільме «Святло ў акне».

Канал «Расія»

6.30 Час дзелавых людзей.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
7.25 Патрабуюцца...
7.30 Зоркі гавораць.
7.35 Рытміка.
7.50 Усяго патроху.
8.40 Кліп-антракт. Д.Малікаў. Група «Ронда».
8.55 Ключавы момант.
9.05 «Санта-Барбара».
10.20 Міліцэйская хроніка.
10.30 Інгушэцця: з верай у будучыню.
10.50 «Камень сноў».
11.15 Новая лінія.
15.05 Там-там навіны.
15.20 Свята кожны дзень.
15.30 Музычны клас.
15.50 Каляндар.
16.20 Новая лінія.
16.55 Непапулярная тэма.
17.10 Кінаафіша.
17.25 Вуснамі дзіцяці.
17.55 «Пецярбургскія тайны». 8-я серыя.
19.25 Падрабязнасці.
19.35 «Санта-Барбара».
20.30 Рэк-тайм.
20.50 «Кінатаўр». Закрыццё кінафестывалю «Вобразы кахання».
22.30 Рака часу.
22.35 Аўтаімгненне.
22.40 Крымінальныя паведамленні.
22.50 «Спрут-5». Мастацкі фільм. 2-я серыя.
23.55 Джаз-клуб.

НТБ

17.00 «Цудоўныя гады».
17.30 Вялікі рынг.
18.00, 21.00, 23.00 «Сёння».
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. «Карупцыя ў палацы правасуддзя» (Італія).
20.50 «Тэфі-96». Хто ёсць хто.
21.35 «Доктар Куін, жанчына-ўрач».
22.30 Часінка.
23.20 Меламанія: «Рой Арбісон».

Санкт-Пецярбург

12.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм ТБ.
12.10 «Мануэла».
13.00 Хуткая дапамога.
13.30 Парады садаводам.
13.40 «Нумар люкс для генерала з дзяўчынай». Мастацкі фільм.
15.20, 21.35 Музычны момант.
15.40 «Нямецкая хваля».
15.55 Стыль жыцця.
16.10 «Цудоўны званочак». Мультфільм.
16.30 Дзіцячае ТБ. «Тры колы, фаліянт і...»
17.00 Па ўсёй Расіі.
17.10 Паказвае Ленінградская АТК.
18.10 Вялікі фестываль.
18.50 Спартыўныя навіны.
18.55 «Мануэла». Мастацкі фільм.
19.50 Тэлеслужба бяспекі.
20.00 «Рашучасць забіць». Мастацкі фільм (Латвія).
22.00 Спорт, спорт, спорт...
22.15 Дзень нараджэння.
22.20 Хакей. СКА—«Лада» (Тальяці).

Серада, 17 студзеня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Казкі Гофмана». Фільм-балет.
9.00 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. У.Караткевіч. «Зямля пад белымі крыламі».
9.30 «Вестгейт». Телесерыял (ЗША).
10.25 «Ветразі надзеі». Дак. фільм.
10.55 Зорная ростань. Брэсцка-Магілёўскі тур.
11.35 «Прыгоды Шэрлака Холмса і доктара Ватсана». 3-я серыя «Паляванне на тыгра».
12.40 Відзьма-нявідзьма.
15.00 Навіны.
15.15 «Мой муж — іншапланецянін». Мастацкі фільм.
16.40 Канцэрт Дзяржаўнага акадэмічнага народнага аркестра Беларусі імя Жыновіча.
17.20 Госці ў хату.
17.50 Музычны антракт.
18.00 «Песенькі белай зімы». Фільм-канцэрт.
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная перадача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «Японія здалёк і зблізку». Тэленарыс.
19.40 «Вестгейт». Тэлесерыял.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 «Сабака на сене». Мастацкі фільм. 1-я серыя.
23.15 «Фестываль, бывай і прывітанне...» Музычная праграма.
24.00 Навіны.

ГРТ

5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.50 Навіны.
8.15 «Сакрэт Трапіканкі».
9.05 Тэма.
9.50 У свеце жывёл.
10.30 «Адгадай мелодыю». Тэлегульня.
11.10 Тэлерадыёкампанія «Мір».
11.50 «Выхаванне жорсткасці ў жанчын і сабак». 2-я с.
13.00 «Дзіўны звер». Мультфільм.
13.15 «30 выпадкаў маёра Земана».
14.20 «Віджыт спяшаецца на дапамогу».
14.40 Кактус і Ко.
14.50 До-мі-соль.
15.10 Кліч джунгляў.
15.35 «Элен і хлопцы». Серыял.
16.00 Тэт-а-тэт.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 «Сакрэт Трапіканкі». Серыял.
18.10 Гадзіна пік.
18.35 «Адгадай мелодыю». Тэлегульня.
19.00 «Неба як звон». Фестываль музыкі Г.Свірыдава. Частка 1-я.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.45 «Зімняя вішня», 7-я с.
21.45 «Неба як звон». Ч. 2-я.
23.00 «Т.С.Н.» Серыял.
23.55 Тэлемост «Масква—Атланта».
0.15 Сем дзён спорту.
0.45 «Толькі ў Мюзік-холе». Маст. фільм.

Канал «Расія»

6.30 Час дзелавых людзей.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
7.25 Патрабуюцца...
7.30 Зоркі гавораць.
7.35 Рытміка.
7.50 Усяго патроху.
8.40 Тэлегазета.
8.45 Сялянскае пытанне.
9.05 «Санта-Барбара».
10.20 Міліцэйская хроніка.
10.30 Музычны экспромт.
10.45 «Камень сноў».
11.10 Ніхто не забыты.
11.15 Новая лінія.
15.05 Там-там навіны.
15.20 Свята кожны дзень.
15.30 Чый бок?
16.20 Далёкі Усход.
16.50 Экспавідэа.
17.10 Кіпрас Мажэйка «Паралелі».
17.25 Свая гульня.
17.55 «Пецярбургскія тайны». 9-я серыя.
19.25 Падрабязнасці.
19.35 «Санта-Барбара».
20.30 Джэнтльмен-шоу.
21.10 Надзвычайны канал.
22.30 Рака часу.
22.35 Аўтаімгненне.
22.40 Экран крымінальных паведамленняў.
22.50 Хто мы?

НТБ

17.00 «Цудоўныя гады».
17.30 Такое спартыўнае жыццё.
18.00, 21.00, 23.00 «Сёння».
18.35 Герой дня.
19.00 Свет кіно. «Амстэрдамскі кашмар» (Нідэрланды).
21.35 «Доктар Куін, жанчына-ўрач».
22.30 Часінка.
23.20 Кафэ «Абломаў».

Санкт-Пецярбург

12.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм ТБ.
12.10 «Мануэла». Мастацкі фільм.
13.00 Хуткая дапамога.
13.25 Парады садаводам.
13.35 «Званая вячэра з італьянцамі». Тэлеспектакль.
14.45 «Рандэву». А.Губін.
15.15 Стыль жыцця.
15.40 «Нямецкая хваля».
16.00 «Яе Вялікасці прысвячаецца...»
16.30 Дзіцячае ТБ. «Баламуты».
17.10 Паказвае Ленінградская АТК.
18.10 Вялікі фестываль.
18.50 Спартыўныя навіны.
18.55 «Мануэла». Мастацкі фільм.
19.50 Тэлеслужба бяспекі.
20.00 Валейбол. «Аўтамабіліст» — «Араго ля сет» (Францыя).
21.05 Музычны момант.
21.10 Блеф-клуб.
22.00 Спорт, спорт...
22.15 Дзень нараджэння.
22.20 Парадоксы гісторыі.
22.50 «Шлях дамоў». Мастацкі фільм (ЗША).

Чацвер, 18 студзеня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Я песні аддаў усё спаўна». Музычны фільм.
9.00 «Вестгейт». Тэлесерыял.
9.55 «Шэраманец». Мастацкі фільм.
11.20 «Дзякуй за нялётнае надвор'е». Фільм-канцэрт.
12.15 «Пяшчота да равучага звера». Мастацкі фільм. 1-я серыя.
15.00 Навіны.
15.15 «Прызыўнікі». Мастацкі фільм.
16.10 Тэлебачанне — школе. Гісторыя Беларусі. Рэлігія і культура старабеларускіх зямель у X—XIII стагоддзях.
16.40 Радавод. «Казельчыкі». Народныя навагоднія традыцыі.
17.20 Арсенал. Праграма для вайскоўцаў.
17.50 Музычны антракт.
18.00 «Палёт», «Тры навелы». Мультфільмы.
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная перадача MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «Кантрасты». Прававы канал.
19.40 «Вестгейт». Тэлесерыял (ЗША).
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 «Сабака на сене». Тэлевізійны мастацкі фільм. 2-я серыя.
23.15 Творчае маладзёжнае аб'яднанне «Крок». «Вялікая Мядзведзіца». Кіно і відэа для моладзі.
23.35 «Залатыя ключы». І Рэспубліканскі фестываль народнай творчасці. У перапынку (24.00) — Навіны.

ГРТ

5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 23.00 Навіны.
8.15 «Сакрэт Трапіканкі».
9.05 «Мы». Аўт. праграма У.Познера.
9.50 Клуб падарожнікаў.
10.40 Смак.
11.10 Тэлерадыёкампанія «Мір».
11.50 «Шафёр на адзін рэйс». 1-я с.
13.05 Мультфільм.
13.15 «30 выпадкаў маёра Земана».
14.20 «Віджыт спяшаецца на дапамогу».
14.40 Лега-га!
15.10 Цін-тонік.
15.35 «Элен і хлопцы». Серыял.
16.00 Рок-урок.
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 «Сакрэт Трапіканкі».
18.10. Гадзіна пік.
18.35 Лато-мільён.
19.00 «Адзін на адзін». Вядучы А.Любімаў.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!».
20.00 Час.
20.45 «Зімняя вішня». 8-я с.
21.45 Тэатр на Малой Броннай і яго сябры.
23.10 «Т.С.Н.». Серыял.
0.05 Музабоз.
0.50 Сем дзён спорту.

Канал «Расія»

6.30 Час дзелавых людзей.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
7.25 Патрабуюцца...
7.30 Зоркі гавораць.
7.35 Рытміка.
7.50 Усяго патроху.
8.45 Сялянскае пытанне.
9.05 «Санта-Барбара».
10.20 Міліцэйская хроніка.
10.30 Музычны экспромт.
10.50 «Камень сноў».
11.15 Новая лінія.
15.05 Там-там навіны.
15.20 Свята кожны дзень.
15.30 Рознакаляровая прызма.
16.20 Навука сёння.
16.50 Ваш партнёр.
17.05 Мульці-пульці. «Навагодні вецер».
17.20 Вяртанне традыцый. «Хрышчэнне».
17.25 Лідэр-прагноз.
17.55 «Пецярбургскія тайны». 10-я серыя.
18.50 Кліп-антракт. У.Цвятаеў.
19.25 Падрабязнасці.
19.35 «Санта-Барбара».
20.30 Маскі-шоу.
21.10 Клуб губернатараў.
22.30 Рака часу.
22.35 Аўтаімгненне.
22.40 Хакей. «Дынама» (Масква) — «Молат» (Перм).

НТБ

17.00 «Цудоўныя гады».
17.30 Паўгадзіны пра тэніс.
18.00, 21.00, 23.00 «Сёння».
18.35 Герой дня.
19.00 Матчы НХЛ. «Дэтройт Рэд Уінгз» — «Каларада Эвеланж».
21.35 Гадзіна серыяла. «Доктар Куін, жанчына-ўрач».
22.30 Часінка.
23.20 Кіно не для ўсіх. «Жако з Нанта» (Францыя).

Санкт-Пецярбург

12.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм ТБ.
12.10 «Мануэла».
13.00 Хуткая дапамога.
13.35 Да Дня прарыву блакады. «Дарога праз фронт».
14.05 «Мы смерці глядзелі ў твар». Мастацкі фільм.
15.15 Стыль жыцця.
15.40 «Нямецкая хваля».
16.00 «Гнеў бацькі». Тэлеспектакль паводле твора А.Грына.
16.30 Рок-фестываль «Іржавыя праўды».
17.00 Па ўсёй Расіі.
17.10 Паказвае Ленінградская АТК.
18.10 Вялікі фестываль.
18.50 Спартыўныя навіны.
18.55 «Мануэла». Мастацкі фільм.
19.50 Тэлеслужба бяспекі.
20.00 Песні В.Севасцьянава.
20.45 Экалогія для ўсіх.
20.55 «Залаты Цялец». Забаўляльная праграма.
22.00 Спорт, спорт...
22.15 Дзень нараджэння.
22.20 Старое танга.
22.40—23.10 Асабістая справа.

Пятніца, 19 студзеня

Беларускае тэлебачанне

7.30 Ранішні кактэйль.
7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Спатканне з вальсам». Фільм-канцэрт.
9.00 Тэлебачанне — школе. Гісторыя Беларусі. Рэлігія і культура старабеларускіх зямель у X—XIII стагоддзях.
9.30 «Вестгейт». Тэлесерыял.
10.25 «Бюро знаходак». Мультфільм.
11.00 «Пяшчота да равучага звера». Мастацкі фільм.
13.10 Крынічная Русь. Паэт Мікалай Рубцоў.
14.55 Праграма перадач.
15.00 Навіны.
15.15 «Пацалунак». Мастацкі фільм.
16.20 Педагагічны экран. Народныя традыцыі ў школе (г. Смаргонь).
17.00 Споведзь. Памяці паэтэсы Ларысы Геніюш.
17.30 «А старыя людзі казалі...» Дак.фільм БТ.
17.50 Музычны антракт.
18.05 «Вялікія непрыемнасці». Мультфільм для дарослых.
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная праграма MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «Міжнародны кур'ер».
19.40 «Вестгейт». Тэлесерыял.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
21.55 Музычны антракт.
22.05 «Франкенштэйн-90». Мастацкі фільм.
23.45 «Ліса». Мультфільм для дарослых.
24.00 Навіны.
0.15 Акалада. Музычна-забаўляльная праграма.

ГРТ

5.00 Тэлераніца.
8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.40 Навіны.
8.15 «Сакрэт Трапіканкі».
9.05 «Адзін на адзін».
9.45 Іграй, гармонік!
10.15 Мультфільм.
10.25 Пакуль усе дома.
11.10 Тэлерадыёкампанія «Мір».
11.50 «Шафёр на адзін рэйс». 2-я с.
13.05 Мультфільм.
13.15 «30 выпадкаў маёра Земана».
14.20 Мультфільм.
14.40 Новая рэальнасць.
15.10 Фільм-казка «Самы моцны».
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 «Сакрэт Трапіканкі».
18.10 «Дзікае поле».
18.25 Чалавек і закон.
18.55 Поле цудаў.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.45 «Дэтэктыўнае агенцтва «Месяцавае святло». Серыял.
21.45 Погляд.
22.40 Трылер «Ружы мёртвыя».
0.15 Сем дзён спорту.
0.45 Камедыя «Бедная Маша». 1-я і 2-я с.

Канал «Расія»

6.30 Час дзелавых людзей.
7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
7.25 Патрабуюцца...
7.30 Зоркі гавораць.
7.35 Рытміка.
7.50 Усяго патроху.
8.40 Тэлегазета.
8.45 Сялянскае пытанне.
9.05 «Санта-Барбара».
10.20 Міліцэйская хроніка.
10.30 Музычны экспромт.
10.45 «Хрышчэнне Гасподняе». Дак.фільм.
11.15 Новая лінія.
15.05 Там-там навіны.
15.20 Свята кожны дзень.
15.30 Прадоўжанка.
15.50 Каляндар.
16.20 «Фарфоравы сакрэт».
16.35 «Шпіёны». Мастацкі фільм.
18.25 Урадавыя будні.
19.25 Падрабязнасці.
19.35 «Санта-Барбара».
20.30 Аналізы тыдня.
21.10 «К-2», «Ню».
22.30 Рака часу.
22.35 Аўтаімгненне.
22.40 Музыка ўсіх пакаленняў.
23.10 «Сакрэт д'ябла». Мастацкі фільм (ЗША).

НТБ

17.00 «Цудоўныя гады».
17.30 Футбольны клуб.
18.00, 21.00, 23.00 «Сёння».
18.35 Герой дня.
19.00 Наша старое кіно «Справа «Стракатых».
20.40 «Тэфі-96». Хто ёсць хто.
20.45 Мультфільмы на ноч.
21.35 «Доктар Куін, жанчына-ўрач».
22.30 Часінка.
23.20 «Паўстаўшыя з пекла-3» (ЗША).
0.55 Эратычныя шоу свету.

Санкт-Пецярбург

12.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм ТБ.
12.10 «Мануэла». Мастацкі фільм.
13.00 Хуткая дапамога.
13.30 Парады садаводам.
13.40 Для аматараў балета. «Святло зоркі». Вечар балета ў Смольным саборы.
15.10 Стыль жыцця.
15.40 «Нямецкая хваля».
16.00 «Еўрапейскі калейдаскоп».
16.30 «Там, дзе жыве Павуціныч», «Сем пятніц на тыдні».
17.10 Паказвае Ленінградская АТК.
18.10 Вялікі фестываль.
18.50 Спартыўныя навіны.
18.55 «Мануэла». Мастацкі фільм.
19.50 Тэлеслужба бяспекі.
20.00 «Мітэндрын у супермаркеце». Дак.фільм.
20.25 «Чужыя дзеці». Мастацкі фільм (Грузія).
22.00 Спорт, спорт...
22.15 Дзень нараджэння.
22.20 «Парад парадаў». Музычнае шоу.
23.00 «Міньён паехала». Мастацкі фільм.

Субота, 20 студзеня

Беларускае тэлебачанне

8.00 Навіны.
8.15 Урокі Наталлі Наважылавай.
8.45 «Сугучнасць». Перадача з Віцебска.
9.05 Здароўе.
9.35 «Ералаш». Гумарыстычны часопіс.
9.55 «Усё пра ўсё».
10.15 Еўрапейская дванаццатка. Музычная праграма MTV.
11.00 «Маё каханне, мой смутак».
12.00 «Гурман». Беларуская кухня і кухня народаў свету.
12.15 «Свет прыроды і захапленняў».
13.05 Шматгалоссе.
13.30 Беларускі дом. Мастацка-публіцыстычная праграма.
14.10 Бенефіс гітарыста Уладзіміра Ткачэнкі.
15.10 Тэлевізійны Дом кіно. Сустрэча з артыстам Андрэем Анкудзінавым.
15.45 «Зорная ростань». Брэсцка-Магілёўскі тур.
16.25 «Старамодная камедыя». Маст. фільм.
17.55 Галерэя. Сацыёлаг Яўген Бабосаў. Аўтарская праграма Таццяны Ягоравай.
18.30 «Кондар». Маст. фільм (Венгрыя).
20.05 Банка коміксаў.
20.40 Калыханка.
21.00 Навіны.
21.45 Вячэрні ілюзіён. Клуб «Катон».
23.45 Відзьма-нявідзьма.

ГРТ

6.45, 8.10 «Пад'ём!».
7.45 Слова пастара. Мітрапаліт Кірыл.
8.00, 14.00, 17.00, 22.35 Навіны.
9.30 «Не зявай!»
10.00 Ранішняя пошта.
10.35 Смак.
10.50 Няяк раз.
11.00 Жывапіс: вялікія імёны — Рэмбрант. Гісторыя «Блуднага сына».
11.30 Бамонд.
11.50 Мультфільм.
12.05 Т.Макарава ў фільме «Маскарад».
14.20 Фестываль салдацкай песні «Вікторыя». «Блакітныя берэты».
15.10 У свеце жывёл.
15.50 Разумнікі і разумніцы.
16.35 Мультфеерверк.
17.20 Амерыка з М.Таратутам.
17.45 Вясёлыя гісторыі ў часопісе «Гармідар».
18.00 «Іван Васільевіч мяняе прафесію». Маст. фільм.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.45 «Дэтэктыўнае агенцтва «Месяцавае святло».
21.45 Брэйн-рынг.
22.45 Фільм А.Хічкока «Акно ў двор».
0.40 М.Казакова і М.Конанаў у фільме «Камедыя памылак». 1-я с.

Канал «Расія»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Весткі.
7.25 Зоркі гавораць.
7.30 «Ваўкулакія, ці Загадка доктара Нікадзіма».
7.45 «Адысея». Маст. фільм.
8.05 Твае магчымасці, чалавек.
8.35, 22.30, 23.55 Служба 299-00-00.
8.50 Парламенцкі тыдзень.
9.35 Вялікі хакей.
10.15 Да Масквы — далёка.
11.00 «Тэатр маёй памяці». Праграма В.Смехава.
11.30 «Фантазіі Фарацьева». 1-я серыя.
12.45 Сігнальны экземпляр.
12.55 Кліп-антракт. Валерыя.
13.20 Дэ-факта.
13.35 «Эмілі». Тэлефільм (Канада). 3-я серыя.
14.30 Караоке па-руску.
14.50 Пілігрым.
15.20 Імперыя гульняў.
16.10 Песня Расіі.
17.00 Футбол без граніц.
17.45 Рускія віцязі... Перапынены палёт...
17.55 Жыццё і лёс Ігара Маісеева.
19.25 «Чароўны ліхтар-95». Навагоднее прадстаўленне.
21.05 Зусім сакрэтна.
22.45 Рака часу.
22.50 Аўтаімгненне.
22.55 Праграма «А».
0.10 «Леда».

НТБ

17.00 «Дыназаўрык па імені Дзінк».
17.30 «Дог-шоу «Я і мой сабака».
18.00, 21.00 «Сёння».
18.35 Дак. фільм «Шпіёны». 3-я с. (ЗША).
19.05 Феномен «Куін»: гісторыя вялікай рок-групы (Вялікабрытанія).
20.00 Надоечы.
20.45 Лялькі.
21.35 Прэмія «Оскар». «Афера». Маст. фільм (ЗША).
23.50 Трэцяе вока.
0.35 Начны канал. «Плэйбой».

Санкт-Пецярбург

9.00 Стыль жыцця.
9.10 «Міньён паехала». Маст. фільм.
10.45 Дзень нараджэння.
10.50 «Сума сумарум».
11.30 «Наўздагад». І.Губерман.
12.00 «Чужыя дзеці». Маст. фільм.
13.25 Музычны момант.
13.30 Тэлемост.
15.00 Гістарычны альманах.
15.30, 18.30, 21.00 Інфарм ТБ.
15.40 Мы і банк.
16.20 Студыя «Уяві».
16.55 Антрэ.
17.10 «Не хочаш — не глядзі».
17.55 Тэлеграф.
18.10 Вялікі фестываль.
18.55 Спартыўная праграма.
20.25 Да 70-годдзя Саюза тэатральных дзеячаў.
21.20 «Адна на мільён». Маст. фільм.
22.45 Музычны рай.

Нядзеля, 21 студзеня

Беларускае тэлебачанне

8.00 Чэмпіянат Англіі па футболу.
9.40 «Тэлебом». Тэатр-студыя «Спонайд».
10.25 «Конан». 4-я серыя.
10.50 Лепшыя хіты MTV.
11.20 Тураб'ектыў.
11.40 Усё нармальна, мама!
12.10 Адкрыты чэмпіянат Беларусі па тэнісу. Фіналы.
13.10 «Маё каханне, мой смутак».
14.10 «Белая каралева». Літаратурная гульня.
14.40 «Дом шчасця».
15.10 Таямніцы свету. «Экспедыцыя».
15.45 Асілак. Спартыўны клуб.
16.45 Аўта-парк.
17.00 «Запрашаем на вячоркі». «Прыданкі».
17.40 Абібок.
18.10 «Партрэт жонкі мастака». Мастацкі фільм.
19.40 Калыханка.
20.00 Рэзананс.
20.50 Музычны антракт.
21.05 Ток-шоу «Карамболь» з удзелам Улада Сташэўскага.
21.40 Мастацкі фільм (Францыя).
23.20 Навіны-ТВ.
23.35 «Бархатны сезон». Музычна-забаўляльная праграма.
0.05 Адкрыты чэмпіянат Беларусі па тэнісу. Агляд.

ГРТ

6.50 Тыраж «Спортлато».
7.00, 8.10 Тэлеканал «Пад'ём!».
8.00, 14.00, 16.45, 23.00 Навіны.
9.25 Пакуль усе дома.
10.00 Ранішняя зорка.
10.50 З першых рук.
11.00 Служу Расіі!
11.30 Іграй, гармонік!
12.00 У горадзе N.
12.25 Пад знакам «Пі».
12.55 Серыял «Піраты».
13.25 Смехапанарама.
14.20 Клуб падарожнікаў.
15.10 Футбольны агляд.
15.40 Мая Плісецкая. Юбілейны творчы вечар.
18.50 М.Дуглас у маст. фільме «Мне хопіць!»
21.00 Нядзеля.
22.00 «Дэтэктыўнае агенцтва «Месяцавае святло».
23.10 Каханне з першага погляду.
23.45 «Камедыя памылак». 2-я с.

Канал «Расія»

7.00, 13.00, 19.00, 22.00 Весткі.
7.25 Зоркі гавораць.
7.30 Церамок.
7.45 Першы дубль.
8.00 Сусветная вёска.
8.30 У свеце аўта- і матаспорту.
9.00 Добрай раніцы, Еўропа.
9.30 Аты-баты...
10.00 Весткі ў адзінаццаць.
10.15 Рускае лата.
10.55 Музыка на дэсерт.
11.10 «Фантазіі Фарацьева». 2-я серыя.
12.30 Кніжная лаўка.
13.20 Не высечы...
13.35 «Эмілі». Тэлефільм (Канада). 4-я серыя.
14.30 Матч усіх зорак НХЛ.
15.45 Гарачая дзесятка.
16.40 Тэлекрос.
17.00 «Кранутыя», «Новыя прыгоды Віні Пуха».
17.55 Здымаецца кіно...
18.00 Кола гісторыі.
19.25 «Стукач». Мастацкі фільм.
21.25 У Ксюшы.
22.30 Служба 299-00-00.
22.45 Рака часу.
22.50 Аўтаімгненне.
22.55 XX стагоддзе. Кларк Гейбл.
23.45 Лепшыя гульні НБА.

НТБ

17.00 «Паліцэйскі Кэтс і яго сабака».
17.30 Тэлегульня «Сто да аднаго».
18.00 «Сёння».
18.30 Дак. фільм «Шпіёны». 4-я с.
19.00 «Круты Уокер: правасуддзе па-тэхаску». 4-я с. (ЗША).
20.00 Вынікі.
21.10 Дэні Дэ Віто ў маст. фільме «Скінь мамачку з цягніка» (ЗША).
22.45 Лепшыя цыркі свету.
23.50 Мультзборнік для дарослых.

Санкт-Пецярбург

8.00 Гэта ваш дзень.
8.25 Гаючае слова.
9.00 Стыль жыцця.
9.15 «Адна на мільён». Мастацкі фільм.
10.45 Дзень нараджэння.
10.50 Храм.
11.20 «Ад першай асобы». Паўнамоцны прадстаўнік прэзідэнта РФ у Санкт-Пецярбургу С.А.Цыпляеў.
11.35 «Цэзар-заваёўнік». Мастацкі фільм (Італія).
13.15 «Класіка-5». В.Чарноў. Праз чатыры гады.
14.15 «Залаты ключ», «Кідайка».
15.15, 18.25 Музычны момант.
15.25 Чэмпіянат Італіі па футболу.
17.20 Тэлешансон.
17.45 «Паглядзім». Анонс тэлепраграм.
18.00 Спявай з намі.
18.30, 21.00 Інфарм ТБ.
18.50 «Рускі бізнес». Мастацкі фільм.
20.05 «Наўздагад». Л.Нарусава і А.Сабчак.
20.35 Д.Шастаковіч. Сатыры на вершы С.Чорнага выконвае Г.Вішнеўская.
21.25 «Ноу смокінг».
22.10 Дэтэктыў на тэлеэкране. «Цана галавы» (Украіна).

Тэлебачанне на пятніцу, 12 студзеня

Беларускае тэлебачанне

7.50 Эканамікст.
8.00 Навіны.
8.15 «Спявае Муслім Магамаеў».
9.00 Тэлебачанне — школе. Беларуская літаратура. Ларыса Геніюш. «Як жыць, дык жыць для Беларусі...»
9.30 «Вестгейт». Тэлесерыял.
10.25 «Снежная каралева». Мультфільм.
11.30 Тэлевізійны Дом кіно. Сяргею Ясеніну прысвячаецца.
12.05 «Мой ласкавы і пяшчотны звер». Маст. фільм.
15.00 Навіны.
15.15 «Добрая казка», «Белы гарлачык». Мультфільмы.
15.50 Роднае слова. Тэлечасопіс.
16.20 «Кубік кахання». Тэлеспектакль.
17.00 «Беларусь — душа». Дзейнасць японскага таварыства «Нагасакі — Беларусь».
17.30 «Свята Ражаства». Тэленавела.
17.50 Музычны антракт.
18.00 «Усё пра ўсё».
18.25 Эканамікст.
18.35 «Тройчы па аднаму». Музычная праграма MTV.
18.50 Навіны (з сурдаперакладам).
19.05 «Міжнародны кур'ер». Падзеі, факты, каментарыі.
19.40 «Вестгейт». Тэлесерыял.
20.40 Калыханка.
21.00 Панарама.
22.00 Музычны антракт.
22.10 «Адыходная малітва». Маст. фільм (ЗША).
24.00 Навіны.
0.15 Акалада.

ГРТ

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 22.30 Навіны.
8.15 «Сакрэт Трапіканкі».
9.05 «Адзін на адзін». Вядучы — А. Любімаў.
9.45 На бале ў Папялушкі.
10.25 Пакуль усе дома.
11.10 Тэлерадыёкампанія «Мір».
14.20 «Віджыт спяшаецца на дапамогу».
14.40 Новая рэальнасць.
15.15 Фільм-казка «Кароль-Алень».
16.30 Сем дзён спорту.
17.20 «Сакрэт Трапіканкі». Серыял.
18.10 Дзікае поле.
18.25 Чалавек і закон.
18.55 Поле цудаў.
19.45 «Спакойнай ночы, малышы!»
20.00 Час.
20.45 Дэтэктыўнае агенцтва «Месяцавае святло».
21.45 Погляд.
22.40 Ралі Парыж — Гранада — Дакар.
22.50 «Жывапіс святлом». Маст. фільм.

Канал «Расія»

7.00, 10.00, 16.00, 19.00, 22.00 Весткі.
7.25 Патрабуюцца...
7.30 Зоркі гавораць.
7.35 Рытміка.
7.50 Усяго патроху.
8.40 «Адысея». Маст. фільм.
9.05 «Санта-Барбара».
10.20 Міліцэйская хроніка.
10.30 Мульці-пульці. «Ну, пачакай!»
10.55 Сялянскае пытанне.
11.15. Новая лінія.
15.05 Там-там навіны.
15.20 Свята кожны дзень.
15.30 Прадоўжанка.
15.50 Каляндар.
16.20 Новая лінія.
16.35 Дыснэй па пятніцах, «Зора».
18.25 Вертыкаль. Урадавыя будні.
19.25 Падрабязнасці.
19.35 «Санта-Барбара».
20.30 Аналіз тыдня.
21.10 «К-2» прадстаўляе: «Сюжэт».
22.30 Рака часу.
22.35 Аўтаімгненне.
22.40 Гукавая дарожка.
23.25 «Піяніст». Маст. фільм (Канада).

НТБ

17.00 «Віні-Пух ідзе ў госці», «Чаравічкі».
17.30 Футбольны клуб.
18.00, 19.00, 23.00 «Сёння».
18.35 Герой дня.
19.00 «Турэмны раманс». Маст. фільм.
20.35 Банк «Імперыял» — 5 гадоў. Гісторыя ў кліпах.
21.35 «Доктар Куін, жанчына-ўрач».
22.30 Часінка.
23.20 «Паўстаўшыя з пекла-2» (Вялікабрытанія). Маст. фільм.
0.55 Начны канал. Эратычныя шоу свету.

Санкт-Пецярбург

12.00, 15.30, 18.30, 21.45 Інфарм ТБ.
12.10 «Мануэла». Маст. фільм.
13.00 Хуткая дапамога.
13.30 Парады садаводам.
13.40 Дом кіно. Аляксей Пятрэнка, Уладзімір Гасцюхін, Булат Акуджава, Рэзо Чхеідзе і іншыя...
14.30 У гасцях у Ірыны Алегравай.
15.15 Стыль жыцця.
15.40 «Нямецкая хваля».
16.00 «12 зорных імгненняў».
16.15 Музычны момант.
16.20 Казка за казкай.
17.10 Паказвае Ленінградская АТК.
18.10 Вялікі фестываль.
18.50 Спартыўныя навіны.
19.00 «Мануэла».
19.50 Тэлеслужба бяспекі.
20.00 «Жыў пеўчы дрозд». Маст. фільм.
21.25 «Вакол тэатра. Запрашае Любоў Казарноўская».
22.00 Спорт, спорт, спорт...
22.15 Дзень нараджэння.
22.20 «Парад парадаў». Музычнае шоу.
23.00 «Шчаслівых Каляд у Парыжы». Маст. фільм.

Апорт!

Малюнак Леаніда РАЗЛАДАВА.

ЗАСНАВАЛЬНІКІ:
Вярхоўны Савет Рэспублікі Беларусь,
Кабінет Міністраў Рэспублікі Беларусь,
калектыў рэдакцыі газеты «Звязда».
Рэгістрацыйны нумар 1.

Галоўны рэдактар У. НАРКЕВІЧ.
Рэдакцыйная калегія: У. АНДРЫЕВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), І. БАРАНОЎСКІ, У. ГОЙТАН, В. ЖДАНКО, Л. ЛАХМАНЕНКА, М. МІХАЕВІЧ (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. МЯСНІКОЎ, Л. РЫЖАНКОВА (намеснік галоўнага рэдактара), С. ШАЎЦОЎ.

НАШ АДРАС: 220013, гор. Мінск, вуліца Б. Хмяльніцкага, 10-а, рэдакцыя газеты «Звязда».
ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай — 68-29-19; намеснікаў галоўнага рэдактара — 68-28-57, 68-29-16, 32-35-05; аддзелаў: інфармацыйна-аналітычнага — 68-28-14, 68-29-68, эканомікі — 68-28-54, 68-29-68, палітыкі — 68-27-57, 68-28-64, культуры — 68-29-42, 68-28-27, сацыяльных праблем — 68-28-69, пісьмаў — 68-27-47, маралі і права — 68-28-51, міжнацыянальных адносінаў — 68-27-40, 68-28-69, журналісцкіх расследаванняў — 68-28-38, 68-28-72, беларускай дыяспары — 68-28-27, знешнеэканамічнай дзейнасці — 68-29-44; аглядальнікаў па праблемах: навукі і адукацыі — 68-28-31, экалогіі і ліквідацыі вынікаў Чарнобыля — 68-28-36; уласных карэспандэнтаў: у Брэсце — 33-640, Гродне — 33-25-29, Гомелі — 53-13-92, Баранавічах — 5-68-24, Паставах — 22-400; бухгалтэрыі — 32-22-03; даведкі па рэкламе і аб'явах — 68-28-71. ФАКС: 32-35-05, 68-27-83.

Друкарня выдавецтва «Беларускі Дом друку». Мінск, праспект Ф. Скарыны, 79.
Тыраж 107.866. Індэкс 63.850.
Зак. № 18.
Выходзіць 250 разоў на год.
Нумар падпісаны ў 20.15.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12